

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDÄN

UR INNEHÅLLET:
LEKA FRÄMMANDE
I STOCKHOLM.
*Kända konstnärer och
andra yttra sig*
SPELAR NI GOLF?
FJÄRRAN FRÅN
VIMLETS YRA.
*Ett besök hos vita
syster i Brygge.*

GOODWIN
1928

INGALILL SÖDERMAN

SOM ANETTE
i operetten
"TRE SMÅ FLICKOR"
på
Djurgårdsteatern.

R E K R Ö N I K A

OM MOD OCH ÖVERMOD OCH NÅGOT FÖR KATTVÄNNER

NÄR DETTA SKRIVES, GÅR HELA världen i oro för Italia-männen. När det läses, är väl deras öde avgjort.

Man skall ha funnit dem, levande eller döda eller de skola vara borta. Som så många andra blivit borta i den eviga isen.

Vad skall det tjäna till att offra livet på dåd som dessa? Att sänka anförvanter i djupaste sorg. För, också i bästa fall, ganska omtvistliga resultat. Äro de vetenskapliga rön som Nobile hoppades göra genom polflygningen värda så mycket lidande, så många tårar? Äro upptäckter, om vilka man måste säga att de sakna praktisk betydelse och icke bidra till att på något sätt göra människorna lyckligare, värda att offra livet för?

Jag tror, att även om Italia aldrig kommer tillbaka, utan med alla sina män gått under däruppe i isen, så har offret av dessa mäns liv icke varit fåfängt. Icke så, att deras bragd spritt glans över de nationer de tillhöra — nationell ära och vanära är som oftast av ganska blandat värde — utan därför, att en duktig gärning i och för sig har något befruktande. Kommer våra hjärtan att klappa fortare. Utlöser handlingskraft.

Allt för ofta ske de hjältemodiga handlingarna i det tysta, de största hjältedåden komma icke utanför två slutna läppar, då är det gott att, som här, ett hjältedåd rullas upp för en hel värld. Får en hel värld att ett ögonblick lystra. Lyfta huvudet från affärer och bekymmer och allt slags bråk och gräl för att med klappande hjärta lyssna efter ett livstecken från en handfull män, som försvunnit med sin stora fågel i polarregionens mörker.

Det finns inte en tidning i hela världen som inte i dessa dagar dryftar Nobile och hans män, det finns knappast en människa som icke diskuterar möjligheterna för undsättning, hoppet om räddning.

Radiostationer och — amatörer avlyssna etervågorna.

I oron över Italia-männen är världen för en sällsynt gångs skull enig.

Det är som om jordens brödrafejder ett ögonblick vilade. Alla fråga alla: vad är att göra?

Det gamla obotfärdiga, själviska "skall jag taga vara på min broder", tiger en kort stund inför det så sällan hörda "hur skall jag bäst hjälpa min broder?"

*

Pingsten har varit rik på olyckor. Bilyckor, motorcykelolyckor. Överdådigt framfart, spillda människoliv.

Man kan konstatera, vad man visste förut, att svensken, isynnerhet vid helger, lider av en dumdristig oförvägenhet som bottnar mera i okunnighet än i förakt för faran.

Här finns ingenting att beundra. Alltihop är bara brottslig omdömeslöshet och ansvarslöshet.

"Man skall aldrig springa efter en spår-vagn eller en flicka", heter det, "det kommer straxt en ny." Till detta visdomsord

borde fogas: Så bråttom har man inte att man måste köra ikapp med döden. Den hinna vi nog ändå i sinom tid.

Helgens dödsoffer är en återkommande rubrik numera. Efter varje helg står där långa rader med olyckor. Som visst inte alltid kunna skrivas på spritens konto. Lika ofta är det rena vettlösheten. Som man förr körde hästarna halvt i sken för att demonstrera sitt duktiga helgdagshumör, kör man nu sina Fordar till skrot.

De riktiga motormännen, liksom de riktiga seglarna, iakttaga försiktighet och hänsyn för andra, medvetna om att varje ouppmärksamhet kan vålla stora olyckor; det är söndagsbilister (liksom söndagsseglare), som finna det "duktigt" att utsätta sig själva och andra för dödliga risker. Till ingens i världen nytta eller glädje. Ty ingen kan känna sitt hjärta klappa av stolthet vid att se en skenande bil slänga fram längs landsvägarna utan hänsyn till människor, tågövergångar, kurvor eller varningstavor! Man skäms, det är allt.

Poliser med motorfordon överallt på landsvägarna skulle kanske kunna sätta skräck i dessa motordrullar, som skryta med att inte vara rädda för någonting. Tydligen allra minst för att visa sin absoluta obekantskap med både belevnhet och bilkörning.

*

Till Konung Gustaf V:s sjuttioårsdag

förbereder hela landet hyllningar. Även Idun fram-bär sin hyllningsbukett med sitt *sommarnummer*, som i anslutning till högtidsdagen utkommer i form av ett *kunganummer* i nästa vecka. Det ståtliga kunganumret med omslag i fyrfärgstryck av ett förut aldrig reproducerat porträtt av kung Gustaf ur hans privata konstsamling och med betydligt utvidgat sidantal utgår till alla prenumeranter utan extra kostnad för dem och säljes i lösnummer till vanligt pris, 35 öre.

I det rikt och intressant illustrerade numret har bl. a. fru *Anna Branting* medverkat med en spirituellt, elegant och rolig skildring av kung Gustaf sådan hon mött honom som konung, privatman och sällskapsmänniska under sin mans ministerperioder. En lysande rad av *svenska kvinnor* bringa dessutom genom "damernas egen" tidning kung Gustaf sin hyllning i en serie uttalanden. Rektor *Carl Svedelius*, vars bror var skolkamrat med kung Gustaf och som själv både under skoltiden och senare kommit i livlig beröring med honom, berättar om *Kungen som skolpojke* och skriftställaren *Knut Nyblom* skildrar kungens glada Uppsalatid, då "*Prinsens droppar*" sjöng och dansade vid Fyris. Konungens särskilda sportkamrater, greve *Claes Lewenhaupt* och med. d:r *C. O. Nylén* delge oss i livfulla aräklar sina intryck av kungen som sportsman, resp. jägare och tennisspelare. *Daniel Fallström* hyllar konungen med en dikt, som inleder numret. "*Hemma hos kung Gustaf*" heter en artikel som skildrar hur kungen bor på Stockholms slott.

Ännu många fler värdefulla bidrag utfylla det vackra, förnämliga och intressanta kunganumret, som vi hoppas skall med glädje bli mottaget av alla Iduns vänner som en värdig erinran om kung Gustafs 70-årsdag.

*

Ljumhet lär ju vara en styggelse: Kall eller varm skall människan vara.

Jag kan inte påstå, att man är det. De människor, som verkligen ta ståndpunkt, som älska eller hata är, fruktar jag, ganska lätt räknade. Men i ett par fall veta vi vad vi tycka. Resonera inte. Äro icke ljumma.

Det rör sig, som läsaren nog anar, icke om de eviga sanningarna. Där äro vi som bekant en smula odeciderade. Nej, men när det gäller katter eller hundar, var är då vår ljumma likgiltighet? Har någon någonsin träffat på någon som litet vagt "tycker bra" om katter? Eller hundar. Man älskar dem eller man hatar dem. Inga kompromisser.

(Jag skulle till gruppen katter och hundar också vilja hänföra *nyponsoppa*. Eller är det inte så, att man endera avskyr eller älskar denna soppa? Dock detta hör inte hit.)

Precis samma dag hade två kvällstidningar inne, den ena ett anatema, den andra ett förhärlikande av katten. Den indignerade insändaren i den förra ropar efter skatt på katt, den andra innehåller en lång eloge om katten under rubriken "Kattorna få beröm".

Den förra anser att talet om kattorna som rättfångare är en ren fiktion för att inte säga bluff och att katten är en plåga, en out-härdlig plåga. Hur bäst ordna utrotningen?

Den sympatiska kattartikeln däremot fastslår, att, på den internationella antirättkongressen i Paris, (vilken, naturligtvis, resulterade i en kommitté, en antirättkommitté) ansågo sakkunniga katten som ett av mänsklighetens finaste vapen mot rättplågan. Särskilt de franska rättsakkunniga gillade katten. I Le Havre finns det t. o. m. kommunalanställda katter (med lön, dyrtidstillägg och pension?), vilka under stadsfullmäktiges skydd driva sin samhällsgagnande och rättskadande verksamhet.

Jag hoppas, ty jag är kattälskare, att dessa katter har en mot arbetet svarande titel. Likanställda i England kallas rat-officer; det låter både militäriskt och förtroendeingivande.

Skäms inte nu äntligen "Katthatare"? Skatt och revolverkulor och gift och jag vet inte allt som tack för rättofficerarnas nit!

*

Utan sammanhang med föregående, varken med de snälla kattorna eller de ansvarslösa motordärarna, utan alldeles för sig stå folkskollärospiranterna i Hernösand. Alldeles för sig! Fast vi kan önska att slippa se dem som lärare än på några år, så finns det inte minsta skäl att deras ynkliga uppförande skall kasta någon skugga på den kår, de tilläventyrs en gång komma att tillhöra. De stå och falla alldeles för sig själva.

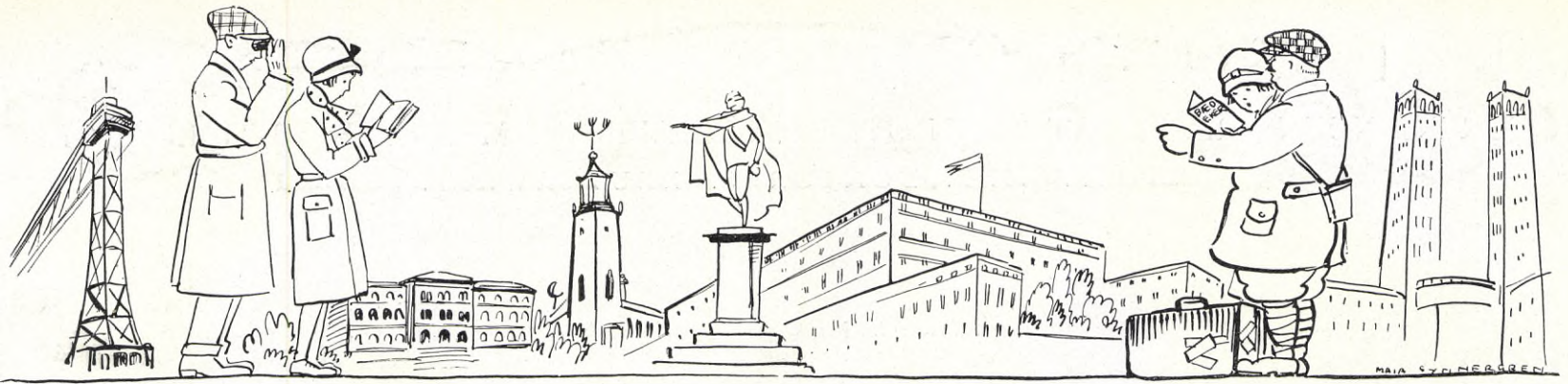
Vagabonde

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

LEKA FRÄMMANDE I STOCKHOLM

VAD SÄGA KONSTENS, TEATERNS OCH PENNANS MÄNNISKOR OM ATT VARA TURISTER I SIN EGEN STAD.

DE SOM KANSKE ÄRO NÄRMEST till att leka främmande i Stockholm, äro konstnärerna, som alltid ha ögonen öppna för yttervärlden. Deras yrke för dem ju också ofta fjärran från sin hemstad och när de komma tillbaka ha de fått nya jämförelsepunkter.

En som längtar efter Stockholms härlighet.

En tillfrågad, numera londonbo, är konstnären *Einar Nerman*, som fylld av hemlängtan, skriver till oss från London:

Ja "leka främmande i Stockholm" har jag fått göra en och annan gång under de sista 7 åren. Det är tyvärr nu så sällan jag fått tillfälle komma hem till mitt kära Stockholm. Varje gång tycker jag staden är vackrare, människorna flottare och Stockholm allt mer och mer likt en storstad. Man går och njuter av stadens underbara arkitektur, både den nya och den gamla. Jag glömmar väl aldrig en Barnens dagfest i Stads husets Gyllene sal. Den vart en upplevelse och står i mitt minne som en vacker dröm om nutid och medeltid. Det var som jag tänker mig en stor fest för många hundra år sen och ändå så modernt och festligt. Konsert huset verkar också på mig som ett fulländat konstverk. Något så där helt alltigenom som man sällan råkar på någon annanstans här ute i världen. Och så de gamla byggnaderna Kungl. slottet, Riddarhuset, de gamla Djurgårdshuset och alla de andra. Ja, Djurgården är väl den underbaraste park man kan tänka sig. Ännu har jag inte hittat något som Djurgården utomlands. Och så rent och fint allt är i Stockholm. En underbar stad på sina holmar och det myckna vattnet. Det är så man får hemlängtan, bara man tänker på det och roligast blir det en gång då man får komma hem på allvar och inte behöver leka främmande i Stockholm, utan var dag få gå och njuta av all härligheten.

Stadens själ avspeglar stockholmarnas högtidlighet.

En annan konstnär, som nu bor i Stockholm, men förut varit bosatt i Rom och därför har jämförelsepunkter är skulptören *Nils Sjögren*. Herr Sjögren tror, att han till att börja med skulle gå och titta på Stadshuset. Vidare skulle han kika ned i Strömmens vatten och anse det avskryvt. Stadens läge skulle jag, säger hr Sjögren, säkert finna underbart, men troligen skulle jag tycka att staden vore ganska sönderbyggd och planen försummad. De gamla byggnadsverken skulle jag studera med intresse, och jag skulle nog

Turistsången är inne och vi märka redan det främmande inslaget på våra gator och torg då vi gå till eller från vår dagliga gärning. Men om vi själva finge ta oss ledigt och började leka turister i Stockholm, vad skulle vi då först och sist se på eller närmare studera? Vi ha ställt frågan till några kända personer och fått svar av olika nyanser och kulörer.

också få den uppfattningen, att de moderna arkitekterna voro ganska bra, fast deras verk gör ett något slätstruket intryck.

Stadens själ? Ja, den skulle framför allt avspegla stockholmarnas högtidlighet. Dammerna skulle jag alldeles säkert finna vackra. Men glad skulle staden knappast verka på mig, såvida jag ej kom till Nöjesfältet och knappast ens då.

Vad jag framför allt skulle sakna vore de små serveringarna på trottoarerna utan lagerbärsblad. Det är förfärligt synd att man skall hägna in de få friluftsserveringar som finnas.

Jag skulle nog finna det hela litet uniformt, inga typer som skilja sig ur mängden. Men det är naturligtvis ingen som vågar sticka av av fruktan för att bli uttittad.

Men jag skulle trivas, här finns en massa möjligheter, mycket teatrar t. ex. De män-

niskor man träffar äro ganska trevliga, och på det hela taget skulle jag tycka, att Stockholm är en stad som man mycket väl kan bo i.

En förskräckligt modern stad.

Här är en arkitekts syn på Stockholm som främmande stad, men det är då åtminstone inga oblandade yrkessynpunkter, arkitekt *Carl Malmsten* anlägger. Han har ju också som bekant många och skiftande intressen.

Arkitekten funderar ett ögonblick, därpå säger han:

— Antagligen skulle jag gå och titta på Strömmen och slottet. Och så skulle jag gå på Skansen. Stadshuset skulle jag beundra, för det gör jag åtminstone nu. Och jag skulle gå på museerna, ty det gör man ju alltid. Göra en utfärd till lustslotten. Jag skulle med förkärlek uppehålla mig på krogarna kring Strömmen och Slottet, Grand, Operakällaren, Reisen och Pelikan och Rosenbad.

Som arkitekt skulle jag särskilt fördjupa mig i Gamla staden, där det är hyvsat och trevligt. Kom jag från Köpenhamn skulle jag förmodligen tycka att staden vore förskräckligt modern, likaså om jag kom från England. Det nya i stadens fysionomi skulle inte intressera mig. Men kom jag från Tyskland, skulle jag bestämt tycka, att stockholmarna voro ändå tråkigare än tyskarna hemma hos sig. Och kom jag från Frankrike, skulle jag ingalunda få det intrycket, att svenskarna äro Nordens fransmän. Säkert är att jag ej skulle trivas utan så fort som möjligt skudda stoftet av mina fötter. Jag skulle i besvärande grad sakna den naturliga trevningen och det glada livet söderut, de små trevliga hotellen och krogarna, där värden själv tar hand om sina gäster, och som man här inte kan uppdriva ens med ljus och lykta.

För en mondial resande.

Regissör *Ragnar Hyltén-Cavallius* delar ris och ros åt Stockholm, men det blir mest ros ändå. Han säger:

Högt ärade Redaktör, det var en verklig kuggfråga! Isynnerhet om jag ville leka att jag vore en kontinental, en *mondial* resande, en man, som sett det mesta av den konst och arkitektur som anses värda att se, hört den bästa musik som kan fås för pengar i Milano, New-York eller Berlin och dessutom läst litet världslitteratur och funderat en smula över politik och sociologi. — Vart borde jag gå? Dit man alltid springer förstas: på museer och teatrar, till kyrkor och historiska platser, till parker med konstverk, på gator och torg.

(Forts. sid. 559.)

Generalskan Maja Schmidt, den nya ordföranden i Föreningen Stockholms Landstormskvinnor. (Foto: Lenkert.)

Ekströms **Fästmjöl**
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

KRÄFTSJUKDOMENS SVÅRLÖSTA GÅTA

FORSKNINGENS RESULTAT ÄNNU OVISSA, CELLMEKANISMEN SÅ SVÅRTILLGÄNGLIG

AV MED. DOKTOR O. REUTERWALL.

HURU KOMMER DET SIG ATT kräftsjukdomens gåta ännu är olöst? Massor av forskare ha ägnat tid och krafter åt detta problems lösning. Vittfammande hypoteser ha sett dagens ljus. Det experimentella arbetet har burit vackra frukter. Och ändock kvarstår gåtan olöst.

Låt oss skärskåda några omständigheter, som äro ägnade att belysa detta.

För många sjukdomar kunna vi ange en bestämd sjukdomsorsak. Infektionssjukdomarna ha sina särskilda smittoämnen. Vitaminbrist föranleder vissa karaktäristiska rubbningar. Vad kräftan beträffar förefaller det emellertid föga troligt, att orsaken är lika enhetlig. Tvärtom talar vår erfarenhet för att en mångfald olika skadande moment kunna utlösa kräftbildning, såsom mekanisk retning, värme, solstrålar, röntgen- och radiumstrålar, vissa kemiska ämnen, bakteriegifter etc. Alla dessa faktorer verka retande, och det vill synas, som om en viss summa av retning behöves, för att kräfte skall uppträda. Men mycket är här ännu dunkelt och det är oss till exempel omöjligt att säga, varför den ena piprökaren får läppkräfte på det ställe där han brukat ha pipan, medan den andra går fri.

Huru ofta hör man icke frågan, huruvida den eller den saken är farlig och kan förorsaka kräfte. Huru svårt är det icke att besvara en sådan fråga. Under livets lopp träffas cellerna av en hel massa retningar. Att fastställa ett visst retmedel såsom kräftbildningens enda eller huvudsakliga orsak, är minst sagt vanskligt. Blott för vissa former av yrkeskräfte och för några få andra former av kräfte är sambandet så påtagligt, att det icke kan bortresoneras. Det är inte svårt att framkasta påståendet, att användande av aluminiumkärl är orsaken till magkräftans tilltagande. Men var så god och lägg fram de hållbara bevisen för detta föga sannolika antagande. Därmed vore verkligen något vunnet.

Just detta, att så många olikartade retmedel kunna utlösa kräftbildning, är en av stötestenarna vid kräftgåttans lösande.

Men de största svårigheterna betingas av den omständigheten, att kräftbildningen är förbunden med en djupgående förändring av själva cellmekanismen. För att studera densamma, måste man stiga in i en verklig Lilleput-värld. Kräftcellerna äro

Jubileumsinsamlingen till kräftsjukdomarnas bekämpande lider mot sitt slut och det insamlade beloppet skall, som bekant, överlämnas till konungen i födelsedagsgåva. Resultatet tycks bli över förväntan storartat. Den allmänna offervilligheten stimuleras nog i någon mån av att de hemska sjukdomarna äro så ytterst vanliga, att de flesta sett eller erfarit deras verkningar. Vår för är kräftsjukdomens gåta så svårlöst är en fråga, som nog mången gjort sig själv. Gåtan kan icke lösas — ännu. Men över hela världen pågå forskningarna. Kanske kunde vårt land med dess duktiga bakteriologer och kräftforskare nu med stöd av de insamlade medlen få göra denna storartade insats till hela mänsklighetens väl: att lösa kräftsjukdomarnas gåta.

så små, att de i allmänhet mäta blott ett par eller några få tiotal tusendedels millimeter i genomskärning. Blott med mikroskopets tillhjälp kan man se dessa celler och följa deras öden. Men trots cellernas litenhet är deras

L Ä S

Iduns kungnummer.

Utkommer i nästa vecka som ordinarie nummer med omslag i fyrfärgstryck och utökat sidantal. Gratis till alla prenumeranter. Pris endast 35 öre i lösnummer.

Fru Mabel Lithander, född Mc Clure-Williams, maka till direktören och ledamoten av Riksdagens första kammare Edvard Lithander, Göteborg.

byggnad oerhört invecklad. Man må icke undra över, att cellernas funktion ännu är så bristfälligt känd.

Vilka under rymmer icke cellernas värld? Huru egendomlig och fylld av outranskade hemligheter ter sig icke äggcellens strängt lagbundna utveckling till en individ? Vilket underbart precisionsarbete av cellernas delningsmekanism, innan individen står där färdigbildad, uppbyggd av många milliarder celler. En cellförökning, som kan mäta sig med den under fosterutvecklingen, finner man nu också hos kräftsvulsterna. Men av lagbundenheten ser man blott reminiscenser. Och resultatet blir icke en ny individ, utan en oordnad massa av celler, som förstöra och nedbryta organismen. Cellmekanismen har råkat i olag. Kräftsjukdomens gåta ligger i förklaringen av detta fenomen. Vore icke cellmekanismen så komplicerad, så delikat och så svårtillgänglig, då vore problemet icke heller så svårslösligt.

Men är det nu så helt och hållet uteslutet, att kräftan kunde vara en infektionssjukdom, vars smittoämne vi icke känna? Möjligt vore förvisso, att ett smittoämne, som är så oerhört litet, att det icke kan ses i mikroskopet, skulle kunna vara orsaken, Att fastställa förefintligheten av ett sådant smittoämne i kräftsvulsterna eller att helt utesluta dess närvaro vid kräftframkallning, stöter på hart när oövervinnerliga svårigheter. Och detta gör, att kräftforskningens resultat i den dag som är i viss mån "flyta". Men även om ett sådant smittoämne verkligen finnes, måste man om detsamma antaga, att det ingriper i själva cellmekanismen och tvingar cellerna till obegränsad delning. Och därmed är man tillbaka vid cellmekanismens rubbning som något väsentligt vid kräftbildningen.

Intensivt arbetar man för närvarande på många håll i världen för att komma till rätta med kräftsjukdomen. Arbetet sker på olika linjer. Den ene forskaren försöker utröna, vilka faktorer som förorsaka kräftbildningen. Den andre söker finna botemedel mot denna sjukdom, som blott i ytterligt sällsynta undantagsfall går till självläkning. Men bortom dessa problem, som stå det praktiska sjukhusarbetet nära, arbetar man också mot det hägrande målet att försöka få klarhet i kräftans väsen och vinna förståelse för, varför cellmekanismen råkar så i olag, att individens liv äventyras.

FYRTORNETS KONSERVER

För säsongen inlagda
GRÖNSAKSKONSERVER
såsom Nasselkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål
samt Ärtor i högfin kvalitet rekommenderas.

Ni kan icke erhålla förmånligare livförsäkring än i

Grundfast
Soliditet

BALDER

L å g a
premier

Höga premlästerbäringar och vinster.

NORRTULLSLIGANS FOLK JUBILERA

STOCKHOLMS KVINNliga KONTORISTFÖRENING 25 ÅR.

Mathilda Lindgren.

Edith Lindblom.

Idun har alltid följt de kvinnliga kontoristernas liv och arbete med intresse. När nu Kvinnliga Kontoristföreningen i Stockholm firar sitt 25-årsjubileum den 9 juni, vilket celebreras med en stämmingsfull fest i Stadshuset, har Idun velat erinra om föreningens tillvaro. Nu då så många unga se sig om efter en plats, där de kunna verka, kan det vara instruktivt att höra om de möjligheter som kontoristens yrke bjuder. Fastän på den banan skenbart stor trängsel råder, finns det nog möjlighet för begäring och energi att komma fram även där.

"KVINNORNA HA DISTRIBUTUERATS på allt flera av de samhälliga arbetsområdena", hette det nyligen i en riksdagsdebatt, och de orden komma ovillkorligt för oss då vi nu med anledning av det betydelsefulla jubileet ha stämt möte med två ledande kvinnor i Kvinnliga Kontoristföreningen i Stockholm i dess lokal. En liten presentation: frk. Mathilda Lindgren, föreningens hedersordf., och dess första ordförande då den stiftades för 25 år sen den 9 juni. Vidare fröken Edith Lindblom, föreningens nuvarande ordförande, en förening, som räknar 1600 medlemmar och som av allt att döma borde sluta inom sig många flera av Stockholms omkring 20,000 kvinnliga kontorister.

Men vi ha inte slutat vår presentation än av de båda ledarna framför oss. Båda kontorschefer. Fröken Lindgren nu pensionerad, ägnar sina ännu obrutna krafter åt föreningen, fröken Lindblom står mitt uppe i sin verksamhet. Båda ha börjat sin kontoristbana med ungefär samma slags utbildning, folkskola och en handelsskola, och ha sedermera genom arbete och energi förvärvat gedigna fackkunskaper och allmänbildning allt under det att de skött sina platser.

Men det var ju om Kvinnliga Kontoristföreningen vi skulle tala. Riktigt. Men detta är Kontoristföreningen — sedd inifrån.

Fröken Lindgren började för 50 år sen, på den tiden, då man hade handbokföring, då det kanske fanns en kvinna på kontoren bland resten män. Numera — ja, proportionerna ha ändrats och vad som ändrats allra mest är systemet. Maskintekniken har erövat kontorsarbetet, den gör det mer och mer för var dag, kontoristen tycks bli en del av maskinen. Men det finns i alla fall en gräns, allt för stor mekanisering skadar arbetet. Intresse och personlig insats faller utslaget även i detta arbete som i alla andra.

Vi fråga fröken Lindblom om kåren, som hon på ett så lyckligt sätt representerar. Det finns väl knappt en mera heterogen samling än de kvinnliga kontoristerna, säger hon, eftersom de skola omfatta alla kontorsanställda från springflickan till de få som nått fram till chefsposterna. Där har man faktiskt ett tvärsnitt genom samhället. Om man börjar nerifrån så träffar man först den helt unga flickan vanligen med folkskolan som grund att stå på och med en kurs i maskinskrivning. Så är saken klar. Hon anser sig färdig som kontorist. Om hon får plats. Jo, det händer nog. Det finns alltid kinesplatser, men efter några

år blir en sådan flicka ofelbart avskedad, om hon inte sörjer för sin vidare utbildning. Och vad skall hon då göra? Vad vi här i kontoristföreningen alltid predikar är utbildning och mer utbildning. Till vår platsanskaffningsbyrå kommer en del ungdomar, som bara lärt maskinskrivning och söker kontorsplatser och dem råda vi alltid att skaffa sig mera kunskaper.

— Men arbetet lämpar sig för kvinnor? — Otvivelaktigt. Precisionsarbete har väl alltid legat för oss kvinnor, mer än för männen, säger fröken Lindblom. Och så är vi ärliga, det är en stor sak. Folk säger visserligen, att ännu har vi inte haft tillfälle att stjåla så

obegränsat som männen med sina större förtroendeposter och större kassor, men det är nog förtal mot oss. Betänk, att kvinnan har inte varit inne på kontorsbanan mera än 60 år, vad är det för tidrymd att tala om? Men allt tyder på att det är ett yrke, som passar henne. Slitande, jo, det är visst och sant, att det är. Men inte är en kvinnlig kontorist utsliten vid 40 år, då har hon tvärtom sin bästa arbetsförmåga. Det kan i alla fall bli en tragisk period för henne, den där 40-årsåldern på grund av chefernas egoism. Vi ha alltför många inom kåren, som avskedats då, därför att cheferna börja tänka på att om de behålla den medelålders få de ha henne kvar, även då hon blir gammal och då kommer de i moralisk skyldighet att ge henne pension. Dessa medelålders kontorister kunna, om de mista en plats ingenstans finna en ny. De bilda ett slags halvproletariat, som är ett allvarligt bekymmer för kåren.

Kvinnliga Kontoristföreningen arbetar därför med all kraft på att få medlemmarna att ingå i pensionskassan, som bildades 1906 — med ett startkapital på 600 kronor. Den har nu vuxit en smula, senaste årsberättelsen visade nära 400,000 kronor i tillgångar. Det är med den som med hela kontoristföreningen, att den osökt påminner om bibelns senapskorn. Vid första sammanträdet hade 60 personer infunnit sig och de fingo stå, eftersom det inte fanns några stolar att sitta på. Nu har föreningen egen lokal med sällskapsrum och bibliotek, matservering till billigt pris, eget sommarhem vid Mälaren och mycket annat, som kvinnlig solidaritet skapat.

— Pensioneringen är egentligen vår huvudfråga säger fröken Lindblom, som återkommer till den. Men ungdomen, som börjar i yrket har sällan sinne för att man skall sörja för sin ålderdom medan tid är. Sorglösheten hör ungdomen till naturligtvis, och många unga flickor tänka sig aldrig att de skola föbli kontorister för hela livet, utan det skall bara vara en övergångsperiod på några år, innan de gifta sig och få ett eget hem. Jag tror det finns få kårer, där omsättningen på folk är så stor som hos oss och därför är det svårt att få anslutning till vår förening. En del kårer som bankanställda ha också sina egna sammanslutningar. Men ändå måste man säga, att vår förening lever ett starkt och intensivt liv och att den på de 25 år den haft bestånd uppnått en verkligt blomstrande utveckling.

ETH. K.

Ett konstnårsbröllop.

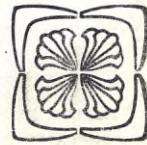
Operasångaren Martin Öhman har i dagarna kommit till Stockholm efter flera framgångsrika gästspel senast i London, där han också passade på att gifta sig. Här ses herr Öhman med sin fru, den orientalska romanssångerskan Isabel Ghasal, förut gift med persersvensken kapten Edwall, vid deras bröllop den 23 maj. I bakgrunden den kände svenske affärsmannen i London Ejnar Flygt och hans fru.

CAP
Pom-Pom

Yppersta kvalitetschoklad i
Palmerly och Mjolk
i originalaskar å
1 krona (170 gr.) • 50 öre (80 gr.)

I DE LJUSA FÄRGERNAS TECKEN

ELEGANTA SKOR TILL SOMMAREN, SOM DRÖJER.

Silversko till afton-toalett av mandelgrön crêpe georgette.

(Foto: Wolfenstein.)

DET GÅR ALLTSAMMANS eller nästan allt i en ljus skala, alldeles som en melodi i dur och det passar bäst till sommar och sol och ljusa klänningar. Vi tala om de fina sommarskorna naturligtvis. Det var bestämt inte i går vi hade ett par mörka skor till promenadbruk och ett par tunnare, men också mörka till större toalett, t. ex. brun box-kalv och svart lack. Nu är det mesta vi gå i ute silkeschevreau

Svart moccasko till promenad och klänning i mörkblått crêpe georgette.

Elfenbensfärgad chevreausko med slejf. Ensemble av ljusgrå trikåspets med klänning i toile de soie i samma färg.

Pumps i elfenbensfärgad chevreau med isättning i mörkare nyans av äkta vattenorm. Klänning i blommig beige chiffon.

ljus toalett. Klänningen av toile de soie är nämligen i samma ljusgröna färg och den liksom de andra toaletterna härstammar från Regent.

En särskilt elegant sko är den av elfenbensfärgad silkeschevreau med isättning av vattenorm, som bäres till en toalett av blommig beigefärgad chiffon. De här avbildade skorna är samtliga av Löfskos kända tillverkning.

i ljusa toner i beige och grått, formerna variera, även slejfskor kunna vara mycket olika beroende på färgen och den besättning eller besäts som det visst kallas, de få, och pumps ta sig helt annorlunda ut i svart mocka mot i ljust. Det förekommer ett par svarta

mockapumps på vår bild, avsedda att bäras till en mörkblå crêpe georgetteklänning. Svarta mockapumps äro modernerna till promenad. Damen i kappan av ljusgrön trikåspets till klänning i samma färg har ett par elfenbensfärgade slejfskor som gå bäst till en så

SKALL HON FÅ SITTA ELLER EJ?

EN VIKTIGARE FRÅGA ÄN MAN TROR FÖR KVINNORNA BAKOM DISKEN.

EN GRUPP KVINNLIGA SJÄLVFÖRSÖRJANDE, som ha ett relativt hårt arbete, är de affärsanställda. Att dag ut och dag in, år ut och år in stå bakom en disk, plocka fram varor och lägga dem tillbaka, värtaligt påvisa deras förtjänster, förbindligt lyssna till kundernas önskemål och eventuella kritik av vad man skall sälja, är ett arbete, som tar på nerverna. Och i ändå högre grad på fötterna. Ett ständigt gående och stående innebär hur mycket man än kan träna upp sig därtill — en ansträngning, som utomstående knappt kunna föreställa sig. I många affärer har man visserligen ordnat det så, att biträdena ha tillfälle att då och då ta en paus i arbetet och sitta, om de inte för ögonblicket ha någon kund att expediera. Men det finns också butikägare, som frukta, att en sådan möjlighet kan missbrukas eller att det ger kunderna ett

Frågan om affärsbiträdenas rättighet att då och då få sitta under arbetstiden, har åter blivit aktuell. Att det är en ur alla synpunkter rimlig begäran, som eventuellt borde — som t. ex. i Frankrike — stödjas genom lag, framhålls här av några framstående och för sina sociala intressen kända kvinnor.

intryck av nonchalans. I Frankrike, där man eljest tar ut sista droppen av en underordnads arbetskraft, har man dock en lag, som berättigar affärsanställda att vid eventuella pauser sitta under arbetstiden.

Hur skulle det vara att i Sverige införa en sådan lagparagraf? Frågan belyses här av tre på olika områden ledande kvinnor.

"Naturligtvis anser jag en sådan reform fullt berättigad", svarar Fredrika Bremerför-

bundets sekreterare fröken *Ida von Plomgren*. "Och låt vara, att de flesta kloka och humana chefer redan infört den som praxis, så äro vi ju nu en gång sådana, att vi helst vilja ha en lagparagraf att stödja oss på i alla tänkbara situationer. Det är ju också lika rimligt med en sådan bestämmelse till affärsbiträdenas förmån som alla andra åtgärder till arbetskydd inom olika yrken. Att affärsbiträdets arbete är ytterst ansträngande och att det är skadligt att ständigt stå eller gå, ligger ju i öppen dag. De farhågor, som från vissa håll framkastats, att möjligheten att sitta och vila under tjänstgöringen skulle framkalla missbruk och göra biträdena likgiltiga och ointresserade, äro väl tämligen ogrundade. Är en butiksförkören intresserad av sitt arbete, är hon det vare sig hon får sitta eller inte. Är

(Forts. sid. 559.)

APM
Uttalas "EPEM"

FILM - PLÅTAR - KAMEROR
— PAPPER — TILLBEHÖR —

Generalagentur: FA. APEM
MALMÖ: Jörgen Kocksgatan 4 — STOCKHOLM: Regeringsgatan 9

APM
Uttalas "EPEM"

EN BRÄNNANDE FRÅGA I AUSTRALIEN

HEM, HUSMOR OCH TJÄNARINNA PÅ ANDRA SIDAN JORDKLOTET. AV VERA FRIDNER.

ATT DEN AMERIKANSKA HUSMODERN är duktig, när hon måste, det veta vi, men så är ny-zeeländskan och australiskan det i kvadrat och kubik, även när hon icke är tvungen av ekonomiska skäl. I Australien klaga husmodrarna mycket, att lönerna äro för höga för tjänare och så arbeta och slita de själva, också om de ha det utmärkt ställt ekonomiskt. Lönerna för hushållsarbete äro dock icke på långt när så höga som i Amerika. Folk ha goda inkomster i Australien, äro i allmänhet burgna, men den australiska husmodern sköter som regel ensam sitt hus och det utan minsta hjälp från mannen.

Det är endast de rikaste, som hålla sig med tjänare. De komfortabla, lättarbetade hem Amerika erbjuder, har icke Australien. Där äro de mera enkelmodiga liksom våra, fast de icke kunna jämföras med våra evad det gäller artistisk smak eller enkel hemtrevnad. På Nya Zeeland äro hemmen rent för gammalmodiga och opraktiska, även i städerna. Tänk er bara köket, spisen så insatt i muren, att man måste böja sig in under denna för att nå till, och man alltid står risken att slå huvudet i muren ovan spisen.

En australisk husmor, som jag lärt känna, har varit borgmästarinna och har ett förmöget hem. Hon vill icke ha något "bother" (besvär) med tjänstfolk utan arbetar hellre själv. Hon fyllde mig med häpnad. Ett stort hus på tio rum och kök, varav åtta rum användas, väldiga rum och hallar uppe och nere, allt städade hon ensam. Hushållet bestod av sex personer. Måltiderna tycktes färdiga med en formel ur "Tusen och en natt". — "Bord, duka dig." Diskningen gick i ett nafs. Jag, gäst här, som varit i amerikansk tjänst dugde icke att hjälpa till med att diska. Gick för långsamt. Med samma osynliga fart gick allt arbetet. Det var som om hustomtar hjälpte henne. Alltid fick hon två till tre timmar över på dagen för uppköp och visiter och detta trots den stora våningen och allt hushållsarbete, t. o. m. tvätt en gång i veckan för sin familj, också utan hjälp. Efter middagen, eller "tea" som man helt anspråkslöst kallar huvudmålet på dagen därute, gavs den enda handräckningen, då de vuxna döttrarna voro hemma från sina platser i Melbourne och klarade upp middagsdisken.

Ofta, nästan dagligen, kom någon på besök och blev ombedd stanna till "tea". Aldrig en klagan över mycket göra. När jag uttryckte min förvåning eller beundran sade hon, "det är ej mer än vad de flesta australiska kvinnor arbeta!"

Men i svenska hem på två till fyra rum och kök i tre, fyra personers hushåll kan frun ej tänka sig vara utan jungfru även i hem, där det för familjens ekonomi är välbehövligt eller nödvändigt. Men till grund härför ha vi helt säkert sociala fördomar, i många fall ren högfärd.

Tjänstflickorna här ute äro mest engelskor. Det har blivit trångt i gamla England. Dessa flickor ha den fördelen framför våra emigrande tjänstflickor, att de kunna språket, då naturligtvis engelska är Australiens språk. Men om de komma i tanken att bli mottagna med öppna armar, misstaga de sig. I intet land i världen, inte ens i Amerika, är man så egocentrisk som i Australien. Amerika är ju

Maorikvinnorna på Nya Zeeland behöva varken kök eller kaminer i boningsrummen. De heta källorna, intill vilka maorifolket alltid lägger sina hus, ersätta både spis och värmeledning.

Det är inte så ofta vi höra något om Australien och hur folk lever där, medan vi numera äro väl underrättade om Amerika och livets olika faser både offentligt och privat. Här är en skildring av en, som sett australiskt hemliv på nära håll och med egna ögon.

"God's own country" men det bestrides i Australien. Är man amerikan i Amerika, så är man i ännu högre grad australiensare i Australien. Man tänker föga på sitt engelska ursprung och till med engelsmännen betraktas som "foreigners" (främlingar), ett ord som uttalas med en något föraktlig ton.

Vad som gäller den australiska husmodern gäller ock den ny-zeeländska, och båda blicka över åt Amerika för att hämta idéer och apa efter amerikanskan och de amerikanska hemmens vanor liksom vi i moder söka i parisiskan vår förebild. Lätt och kvickt svinga respektive länders kvinnor mopparna över golven, antingen de ha husmors eller tjänarinnevärdighet. Hastigt och lustigt beredes en blodig rostbiff i ugnen under det några grönsaker kokas. Kapitlet såser är överhoppat och existerar endast i sällsynta undantagsfall. Men kommer såsen med i spelet, då kan en höna smaka får. Maten lagas således icke med kärlek som hos oss. Allt husligt arbete

Under vita träd.

Under ett körsbärsträd i blom,
— vitaste rent, lenaste vitt —
sade han stilla: — "hjärtegull mitt,
det varar inte så länge, sänt där
fint, som blommorna här.
Snart är kronan tom!" —

Under en vildskogstall i snö,
— rammad av blix, krokig av år —
sade han stilla: — "lycka och vår
flyga som blom och flinga sin kos.
Vår kärlek var en härdig ros.
Med oss skall den dö." —

GUSTAF ULLMAN.

avklaras på det hastigaste och lättvindigaste vis. Men kanske det är det riktiga. Synpunkterna äro ju så olika. Vi leva ju för att äta och vårt sällskapsliv består i att äta tillsammans, ju luxuösare mat dess förnämligare folk. I här beskrivna land tyckas de följa vise mäns råd: att äta för att leva och deras sällskapsliv är verkligt torftigt i fråga om materiellt underlag. Det händer, att man ej får ett jota, när man kommer på besök och på ett riktigt fint "at home" är det merendels bara té med ytterst få kaksorter. Och som bekant lassar man icke upp dessa på en assiette som här hemma och tar sig icke själv utan väntar, tills man blir bjuden en kaka.

En husmor för sig på Nya Zeeland är maorikvinnan. Hon har det bekvämt. Gubben har mestadels byggt stugan intill några av de mer eller mindre puttrande vattpölar, varpå Nordön är så rik. Hon behöver intet kök inomhus. Hon sätter kaffepannan i ett lagom stort kokhåll utanför stugan. Tvätten klarar hon av i en mera tempererad göl. Tjänarinna behöver hon icke. Finns det små barn så binds det på ryggen, när hon går ut och ser om sina pannor eller sköter tvätten.

Infödingskan i tropikerna antingen hon är Fijikvinna, hinduiska, negress eller något annat går hon på timarbete hos de vita, när de finnas i hennes trakt. Sen går hon hem och lagar mannens älsklingsrätt, ris och curry, som även blivit en läckerhet för de vita.

Dessas tjänareantal är i tropikerna i allmänhet mycket stort och varje tjänare har sina bestämda sysslor. De arbeta alla endast några få timmar och gå sedan till sina hem. Somliga komma tillbaka på aftonen för ytterligare ett par, tre timmars arbete. Lönerna äro icke så obetydliga, som vi bruka tro. En fyra till sex tjänare dra en lön i medeltal av omkring sex pund sterling i månaden, alltså över hundra kr. tillsammans. Men lönen varierar ju på olika trakter, den är betydligt större på en del platser och något mindre på andra. Men det finns vita kvinnor i tropikerna, som ha kraft att arbeta själva och mod att gå sina egna vägar och stå emot "comme-il-faut" kritiken. De äro ej många. Jag kände en på Fiji som var född australiska och hade varit gift med en svensk i Suva, och var efter hans död gift med en australiensare. Ett stort hus ha de intill den gamla huvudstaden Levuka på ön Ovalau. Som barnen i det första äktenskapet äro vuxna och borta, och hon inga har i det andra, vill hon ha något att styra och ställa med, och så sköter hon, fastän över 60-årig sitt hus och sin man. Tropikklimatet har farit skonsamt fram med henne.

För söderhavsoarnas kvinnor är arbetet för livets uppehälle lätt. Familjen är förnöjsam. Att rosta brödfrukt eller steka bananer är ej stort arbete, att koka tarro tar lite längre tid. Men som man icke här är vegetarian av princip utan blott av ohejdad vana kan man som omväxling till vegetarianismen få roa sig att skrämman i fisken i av bast flätade vadar och vara levande barriär och draga den i land. Skrattande och skrikande av fröjd stå kvinnorna i vatten till midjan i sina åtsmetade brokiga skycken.

Här följs ännu livet och arbetet för livets uppehälle åt som två glada lekkamrater.

TOMTENS SKURPULVER
gör köket rent och snyggt.

TOMTENS TVÄTTPULVER
gör tvätten bländande vit.

DET ORIMLIGA, SOM DÖVAR

DET ÄR HELT VISST EN KVINNLIK egenskap att i en tid eller en stund av väntan och bekymmer ta sig något för med sina händer. En man väntar passivt, kvinnan ser ibland inte ut att vänta alls, men hon gör det — innerst står allt stilla i väntan, fastän hennes händer flyga i sömnad och hennes hjärna just i en kritisk tid finner på något fullkomligt meningslöst att gå ut och köpa jutegarn för 80 öre och sätta sig att virka rutor till en gardin av detta billiga material samma dag som man vet, att ruin hotar, det skulle endast en kvinna hitta på. En dam, som miste sin make efter ett livslångt äktenskap, han dog utan förberedande sjukdom av hjärtslag, satte nästa dag med stor omsorg om alla sina krukväxter. De flesta kvinnor skola med sympati förstå henne.

Men det finns en gräns, där ett sysslande går över det lovliga, blir bedövning. Det finns hos oss alla ett slags alkoholism, som stundtals i sin ihärdighet är lik den man i vanliga fall känner till.

Man skjuter upp det man måste göra och sätter sig att sy på maskin. Maskinen kan inte gå tom, men det man gör är utan värde och man vet med sig att man — berusar sig.

Två backfischer ha var sin cykel. Deras cyklande urartar till en söt och oskyldig alkoholism — de cykla till varandra, fyra minuters väg, inte ett ärende kan uträttas till fots, utan pr maskin, de "kunna inte leva" utan velocipederna. De kunna inte leva utan att dansa. De dansa var ledig stund. När vi, deras mödrar, pratade och anförtrodde varann hemligheter i ett slags yra, så dansa dessa, outtröttliga, tills mödrarna utfärda kategoriska förbud. Flickorna vakna upp ur sin trance och tycka sig illa behandlade, de veta inte att mödrarna fått visioner av negrer eller indianer, som bedöva sig med krigsdanser.

Någon berättar: "Jag kunde inte släppa boken, jag läste ut den på natten." Alkoholism. Vi hysa ett puzzle, ett stort, som fyller ett bord. Vi sitta över det i timmar, allt blir tyst, nyktra människor gå till vila, vi sitta med svidande ögon och leta efter bitarna tills klockan slår tre, ren och klar puzzleberusning. Patienceläggning, kaffedrickning, bilåkning, allt detta kan drivas över det nyktras gräns. Städning kan bli ett raseri, ett förstorat mått av den glädje ett barn känner av att få tvätta ett golv och ösa med vatten.

Att gå på biograf var för den som skriver

detta under en period en bedövning. Att lägga patience har jag bakom mig, jag är nu botad genom ett övermått.

Kvinnor förstå varandra i den vägen. Vi förstå inte människens form och inte storstadens, världsstädernas speciella form, kokainet, österns form, opium, som en begåvad fransk diplomat prövat och skrivit en bra bok om.

Men då några säger: "Vet du, jag gör pärlor av papper. Jag behöver 3826 stycken, har jag räknat ut", då kunna vi förstå henne. Hon står inför en kris. Hon behöver låta händerna flyga med något absolut dumt, något barnsligt, därför att det värker i hennes inre och hon måste samla sig.

Alla kvinnor borde ha fått lära sig väva i skolan. Det inte bara dövar, det läker och resultatet man får är av värde. I fångelser borde finnas vävstolar. Väven har samma sövande nytta som dansen, kaffet, korten, ja, kokainet. Men man ser tillbaka på den när krisen är över, och glädes att den är något att äga och ha kvar. Den sövde bättre än något annat, medan den pågick.

Och alla ha vi dagar och stunder, då bedövningen är den enda vägen att komma fram till styrka. VERA v. KRÆMER.

EN VÄRLSDAM OCH KONSTNÄRINNA

LIVETS VÄXLINGAR SÄDAN EN BERÖMD FRANSYSKA SETT DEM.

DET ÄR EN VERKLIG VÄRLSDAM.

Hur ofta hör man ej detta uttryck och utyder detsamma: en yttlig, förflackad varelse som endast tänker på att roa sig. Men låt oss en gång ge detta ord en rättvisare tolkning, gående ut på att framhålla de goda egenskaper som en dam, en verklig världsdam, besitter: en sådan lånar nämligen alltid villigt sitt öra åt andras ledsamheter men döljer sina egna, och hon tar alltid emot sina gäster på det artigaste, även då de komma olägligt. Hon skolkar icke från en bjudning, även när hon har mest lust att stanna hemma. Hon klär sig i stor toalet, då hon mår så illa att hon helst skulle vilja lägga sig på sin säng med en gammal sjal om huvudet... Det är med ett ord en dam, som så respekterar alla sällskapsplikter att hon helt glömmet sig själv, ja mången gång gör sig till martyr för att göra det angenämt för den sällskapskrets i vilken hon rör sig. Men sedan ligger det väl också mycket mer än detta i begreppet världsdam. För att bli en sådan fordras skolning och tradition, och man finner också typen mest inom de gamla adelssläkterna och bland de damer som tangeradesamma.

Mademoiselle Brémond är en verklig världsdam — och en verklig konstnärinna. Hon umgås i Paris högsta cirklar och har porträtterat hela franska adelskalendern.

Liksom grevinnan Anne de Noailles vid tre års ålder började dikta, började Mademoiselle Brémond i denna späda ålder att — rita. Under ungdomsåren gjorde hon allvarliga studier. Hon var elev på atelier Julien, som den tiden var den mest berömda målarskolan, och av äldre kamrater minnes hon den berömda Marie Ba och Sarah Bernhardt, som alltid kom till konstskolan flankerad av två magnifika vinthundar.

Med ett porträtt av sin far, författare och filosof, liksom ett av general Montesquieu slog hon igenom på salongen år 1887.

En intressant personlighet, som likaväl kunde ha förekommit på Ludvig XIV:s tid som i våra dagar, skildras i nedanstående artikel.

Bland mängden av porträtt som hon målat, vill jag framhålla bilden av prins Bibesco, av grevinnan de Grammont, av hertigen av Orleans, av Asquith.

Nära llerad med den Rohanska familjen har Mademoiselle Brémond gjort flera längresor i sällskap med prinsessan Murat född de Rohan. Hon har besökt Algeriet, Tunis, ja delar av Persien dit då ingen europeisk kvinna framträngt och där faror lurade vid varje steg. Hon har rest i Ryssland och ända ner till Dalmatien, där prins Murat har stora jordagods.

Adelsklubben i Volhynien beställde av henne en bild av tsaren, och kejsar Nikolaus II var nog nådig att posera för henne en gång. Och för att konst-

närinnan sedermera skulle kunna i lugn och ro avsluta bilden, sände han genom en general Platens försorg till konstnärinnan i Paris en sin uniform och värja. Under revolutionen blev detta tsarporträtt sönderskuret i småbitar men hemma i den gamla målarnnans atelier finns ett stort fotografi av detsamma.

Det är förresten ofantligt intressant att höra henne berätta om besöket i Ryssland, som ägde rum 1913. Ehuru Mademoiselle Brémond varit med om underbara fester i Paris såväl under andra kejsardömet som under republiken, måste hon medgiva att prakten i Ryssland övergick allt vad hon skådat i den vägen och det är ej det lilla, baler och mottagningar, om vilka man ännu talar i Paris, såsom Årstidernas bal, där de Rohanska palatset dekorerats i enlighet med de olika årstiderna och dräkterna voro i stil. Djurens bal där alla damer voro kostymerade till sländor, gräshoppor, fjärilar... På en julfest hos furst Youssouf var julträdet sålunda be-

hängt med äkta stenar, och det dracks glögg ur gedigna guldkoppar. Teatersalongen i det furstliga palatskomplexet var lika stor som Stora Operans i Paris. Nu har furstens son André, den samme som var med om att oskadliggöra Rasputin, öppnat en — skradderirörelse i Paris. Men han äger juveler och äkta pärlor, som äro så kostbara att de egentligen icke hava något direkt försäljningsvärde.

Oförtröttlig i sitt arbete — liksom i sina sällskapsplikter — har Mademoiselle Brémond i olja förhålligt det ögonblick då marskalk Foch dekorerade hennes väninna, den nu avlidna grevinnan de Rohan, som under kriget ombildat sitt palats till sjukhus, liksom hon fäst på duken en sal i detsamma under pågående operation — ett svårt problem som lockat många stora konstnärer.

ANNA LEVERTIN.

Begär alltid **Kobbs Thé** och godtag ej något annat om Ni sätter värde på en hälsosam och aromrik dryck.

KONTROLLANT: DOKTOR J. E. ALÉN

DET SVENSKA HEMMET PÅ BIRKEBAKKEN

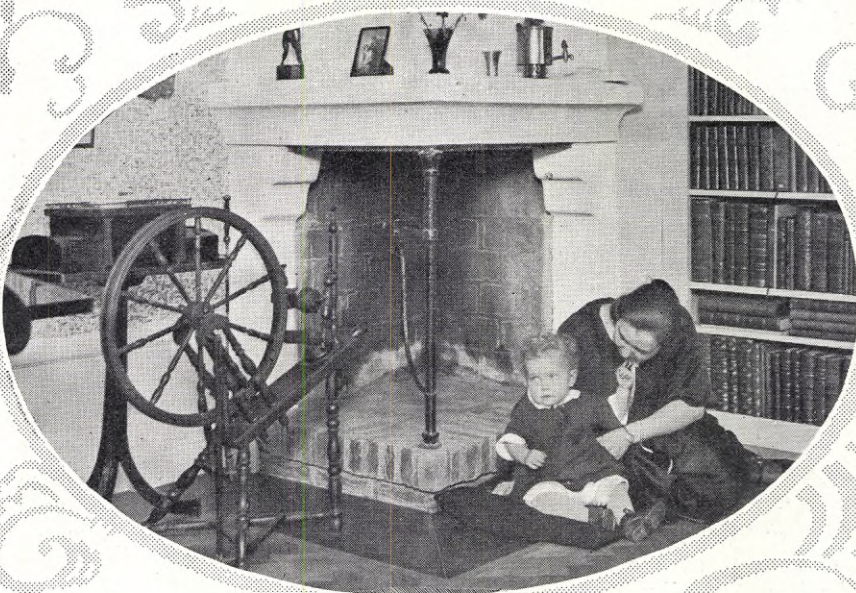
TILL PROFESSOR KARLGRENS HEM KAN VARJE BARN I HOLTE VISA VÄGEN.

Professor Karlgren i sitt arbetsrum.

Fru Karlgren i matsalen med svenska allmogemöbler.

Fru Karlgren med sin lilla son Lars.

Professor Karlgrens villa har sin svenska karaktär.

FURESÖ! AV ALLT DET VACKRA och romantiska Själland äger — den vackraste pärlan. Det är denna trakt Danmarks store lyriker Christian Winther till Hartmanns odödliga toner besjunger i de berömda raderna: "Flyv, Fugl, flyv, över Furesöens Vove." Härute har professor Karlgren sitt hem. I Holte vet varje barn var vägen går till stället, som ligger högt uppe på krönet av en backe med den härligaste utsikt över sjön. "Birkebakken" är vägens poetiska namn.

— Under en hel vecka sökte vi, berättar professor K., som med sin maka, fru Märta Karlgren, född Silow, kommer mig till mötes på verandan. Men då jag kom hit ut, sade jag genast: Här skall det bli! På Göteborgsutställningen hade jag sett en villa, utställd av en firma, som var specialist på dylika saker, och jag beställde maken till den. Huset sändes hit i stora partier... bara trä som Ni ser. Det är något i den gammalsvenska herrgårds-

Iduns köpenhamnskorrespondent har avlagt ett värbesök hos professor Anton Karlgren och hans maka i deras vackra hem vid Furesö och skildrar de idylliska omgivningar i vilka den berömde slavisten lever och verkar — ett litet stycke Sverige omplanterat i det vackra Nord-Själland.

stilen. Och här i vår trädgård ha vi försökt att plantera så många svenska trädslag som möjligt.

De höga bokkronorna, som resa sig nere vid sjön, skifta i en lovande ljusgrön färgskiftning.

— Skymma icke träden utsikten när de ha slagit ut? frågar jag.

— Jo, men genom lövet skymtar sjön, svarar professorn. Ja, denna tavla är härlig.

— Men är det inte för kallt här på vintern? säger jag till professorskans.

— Jo, nog saknar jag de klara frostdagarna hemma i Sverige, den höga, rena luften. Då kommer hemlängtan.

— Men så har man ersättning i sommaren, infaller hennes make. Redan i februari komma de första värtecknen. Och under hösten får man till skänks en hel sommarmånad alldeles extra.

Vi träda in i den rymliga hallen prydd med gamla vackra familjemöbler och goda målningar. Bilden av Solrosorna över soffan är av Sigurd Swane, ett av de omstridda namnen inom den unga danska konsten. En trevlig gammal spinnrock står på golvet, men fru Karlgren berättar leende, att den mest användes som leksak av "Stammherren" Lars, en vacker, lockig pilt på tre år. Han är dansk "Statsborger" tillfogar hans mamma. Systemen, den lilla Bet, dricker för ögonblicket sol i sin barnvagn ute i trädgården.

(Forts. sid. 560.)

Grönsallad med tomater tillredd med
REYMERHOLMS KRONOLJA

är en både hälsosam och billig rätt och bör under sommartiden varje dag ingå i mathållningen.
Vitaminer förekomma rikligt i sallad.

Recept å Grönsallad med tomater:

4 salladshuvud. 1/4 dcl. vinaigre, ättika eller citronsaft.
Några tomater. Salt, vitpeppar, socker.
1/4 dcl. kronolja.

Beredning: Salladen sköljes och klappas väl in i en handduk och skäres i strimlor, helst med försilvrad kniv. Tomaterna skäras i klyftor och blandas med salladstrimlorna.

EN HJÄLTINNA I DET TYSTA

GAMLA MATHILDA, SOM VILL HA NÅT ATT TA I.

I EN AV SVERIGES SJÖSTÄDER lever en gammal kvinna, som är värd beundran, och som aldrig gjort väsen av sig och sin livsgärning. I många år har hon försörjt sin arbetslöse man genom att gå från bryggghus till bryggghus och sköta stortvättar, och hon gör det så samvetsgrant och med sådan »kläm», att man redan vid jultiden måste teckna sig i hennes almanacka för de dagar man under det kommande året önskar hennes hjälp — annars händer det att man går miste om dagarna, så eftersökt är Mathilda. Det betyder ingenting att hon är nära sjuttio år. Flink som en tjuguföråring och glad som en lärka går hon till sitt dagliga slit, tacksam så länge hon kan arbeta — och älskande sitt arbetel!

Just detta med stortvättar.

Vill man ha hennes hjälp till något lättare göra — silverpolering t. ex. — så säger hon:

— Jag tycker inte om »kravs!» Det är ju ingenting att ta i!

Nej, tunga baljor, stora dukar och lakan att gnugga mot tvättbrädan, korgarne överfulla med kläder — det är någonting »att ta i!»

Och mannen? — Ja, han är en stor, grann karl, litet yngre än hon, hennes kärlek och stolthet. Han sitter mest i deras prydliga, nätta enrumslägenhet och röker

Skildringarna av hjältinnorna i det tysta dugga alltjämt. Här få vi höra om en av den sorten, som glömmer sig själv för alla andra.

cigarrer och läser tidningar. Innan hans lilla Mathilda går på morgonen, sätter hon fram hans frukost på köksbordet och bjuder honom kaffe på sängen. Middagen får han äta på något billigt spisställe — så träffar han ju också folk och slipper finna tiden så tröstlöst lång.

Skulle man våga säga något om, att »mannen borde väl också arbeta», så försäkrar Mathilda ivrigt, att »han ville väl ingenting hellre».

— Nå, varför gör han inte det?

Och då svarar hon indignerat.

— En sådan som han kan väl inte ta vad som helst!

— Vad har han då gjort?

— Han! — Han har haft fina platser!

Och Mathildas minne inbjuder inte till vidare resonemang i den vägen. Hennes gamla infallna kinder ha rodnat, munnen är hårt hopknipen och händerna röra sig febrilt. Man ångrar det man sagt och är sedan hela dagen särskilt vänlig mot den rara, genomhederliga, präktiga gamla Mathilda.

Och Mathilda hade också en mor, som de sista åren var blind och åtskilligt döv och dog vid nittiosex års ålder. Hon bodde hos en syster till Mathilda, och de båda systrarna hjälptes åt att vårda henne. Om man besökte den gamla, satt hon ren och prydd i sin säng, med ett glatt, vänligt leende över sitt rynkiga ansikte. Hon talade gärna om minnenas värld, i den lyckliga barndoms- och ungdomstiden på en ö långt ute i havsbandet.

— Det är bara så tråkigt att jag inte ser att läsa själv. Men töserna mina läser för mej!

Den av döttrarna, hos vilken den gamla bodde, är en barnlös änka med en liten pension, och är själv klen och sjuklig, så att hon behövde hjälp med vaknätterna då den gamla fick sina ofta påkommande sjukdomsanfall. Då gick naturligtvis »vår» Mathilda dit, och byttes med systemen om denna kära plikt. Det var alltså ingenting ovanligt att hon kom till sina »herrskaper» för att stå vid tvättbaljan i bryggghuset efter den vaknatt hos modern. Då brukade hon säga:

— Det är så synd om min mamma och min syster!

Men ingen har någonsin hört henne säga att det är synd om henne själv.

R. S.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Skall min flicka bli scout?

En ärad insändarinna sänder oss en fråga om hennes tolvåriga dotter bör bli scout eller ej. Det är tydligt, att hon gått för sig själv och funderat på saken utan att veta vem hon skulle rådgöra med och hennes funderingar torde på intet sätt få uppfattas som ett angrepp på scoutrörelsen.

Jag har en tolvårig dotter, som har lätt för att läsa, är snäll och glad, men förfärligt slarvig. Så vidare praktisk tror jag inte, att hon är heller, åtminstone tyder inte hennes prestationer i slöjd på något dylikt. Jag tycker hon är fullt sysselsatt med skolan, musiklektioner och lektioner i dans, som jag absolut vill, att hon skall ta, för att få litet mera grace och lära sig behärska sina rörelser. Men nu har hon fått för sig, att hon skall bli scout. Jag har ingenting emot scoutrörelsen, tror tvärtom att den ger ungdomen många nyttiga lärdomar, väcker häg för friluftsliv, känsla för solidaritet och ansvar. Men alla mödrar jag känner vilkas döttrar blivit scouter ha fått en sådan rent överväldigande extra arbetsbörda, och jag har inte tid med mera arbete än jag redan har. Allt det som följer med innan flickungen får sin scoututrustning färdig för utflykterna, får mamman göra i ordning. Det är inte bara matsäckar utan allt vad klädseln angår, och den är ju en smula militäristiskt vidlyftig och preciserad, allt faller på mammas lott, och när den prydliga flickscouten gått hemifrån flyter hennes rum över alla bräddar av halsdukar, skärp, och diverse mer eller mindre obekvämligt som scoutmamman behöver timmar att taga reda på. Nu hör jag någon säga, att det är en egoistisk mor, som är rädd för besväret. Men nej, jag hjälper gärna min flicka och måste för övrigt alltid ingripa eftersom hon har så svårt att hålla i ordning omkring sig. Men om scoutrörelsen inte kan lära flickorna, att de skola hjälpa sig själva och inte betunga andra, redan förut betungade med extra arbete, då tycker jag, att den är

ett utvärtes ting, mycket vackert att se på men inte karaktärsdanande, och det var ju dit den skulle syfta. Vad säga andra scoutmammar?

Ellas mor.

Låt solen lysa.

Alius, som grubblade över »gatan kvinnan», får här ett råd att visa något av sin inboende känsla. Kanske berodde missförståndet med flickan, som först tycktes komma honom i möte och sen drog sig undan, helt enkelt på att han själv visade sig kall och sarkastisk.

Jag tror att var och en, som står djupt och ofrånkomligt känslbetonat inför sitt eget och en annans livsvärde har nytta av att för ett ögonblick stanna och begrundat Albert Gellerstedts vackra tanke:

Ej var jag sky, ej var jag våg;
Död som en is fjättrad jag låg.

Kom så Du, Sol, gjorde mig fri:

Våg är jag nu... sky kan jag bli —

Kanske löstes åtskilligt av den bundenhet och förskansning med vilken vi omsluta oss och frysa till i, om vi tillåte kärlekens sol göra sitt verk med oss...

Alius, kanske har både Ni och Eder unga arbetskamrat å departementet underlåtit att vara ädelt och ödmjukt tillgängliga gent emot varandra?

Ni säger: »Våra känslor å omse håll voro nog svåra att dölja.» Varför dölja solen inom sig? Varför inte låta den lysa? Den tycks finnas.

Själv tycks Ni vara på det klara med att den unga damens handlingssätt i förevarande situation är att klandra. Jag menar: då Ni alluderar på hennes tillbakavisande av Edert sällskap. Visserligen var ju detta hennes handlingssätt oklokt. Och för Eder ytterst obehagligt. Men kanske var hennes *motiv* därtill ädelt nog.

Glöm inte bort att Ni *dolde* Er känsla för henne. Glöm vidare inte bort att Ni under dessa försök till tillsynesvarande likgiltighet var urståndsatt att kontrollera Edert eget ansiktsuttryck. Ni visst inte om att Er egen mimik skrämde bort henne... En och annan Eder sarkasm likaså. Ni gjorde det, som sagt, i det olycksaliga döljandets tecken. Hon, hon däremot trodde möjligen att detta Edert yttre var ett *ärligt* återsken från en inre aversion... ja, lika ärligt återkastad som hennes hjärtas värme utlöstes i hennes strålände blick... Inte må Ni undra på om hon av oerhört tagande finkänsla nekade Er och sig varandras sällskap —. Hon kände sig inte äga krafter nog att åter parera en av de där blickarna, som tycktes henne slå omätlighetens avstånd mellan Eder båda. Hennes inre var hennes helgedom. Och hon förstod inte Ert plötsliga närmande... liksom Ni ej hennes avståndstagande. Ja... allt detta under antagandets skisserande konstruktion: Det är vanskligt för både Eder och oss andra att ge Er någon belysningspunkt. Vi veta ej alla faktorer. Och vi stå i yttersta periferien. —

Men, eftersom Ni vill mottaga inlägg... låt mig utgå från ett annat antagande som motiv för den unga flickans beteende mot Er:

Första halvåret å departementet voro Ni endast goda kamrater, säger Ni, och togo ingen notis om varandra.

Hon visste således ingenting om t. ex. Edra familjeförhållanden. Kanske bär Ni ring? Och är gift? (därom upplyser Ni ej heller Edra läsare i diskussionsklubben). Är så fallet, bör ju både hennes tårar och hennes undvikande av Edert sällskap vinna tillbörlig förklaring.

Eller är Ni änklings eller skild... Kanske veta Edra övriga kamrater bättre besked härom. En av hennes väninnor, som sett intresset mellan Er och den unga damen kommer helt plötsligt och förtror henne hur Ni t. ex. sagt att Ni aldrig mera kan lyckliggöras av någon kvinna. Och att minnet av Er svunna lycka står hindrande i vägen. »Väninnan» vill ont. Hon lyckas med sin lilla lögn. Och (Forts. sid. 561.)

BRYGGAN. AV HERTHA ODEMAN

ÅH, DET VAR EN SÅDAN LÅNG brygga! Det tog tre minuter att gå den ända ut, och då fick man ändå gå fort. Nå, det gjorde Bettan Kruse alltid. Om hon jämt hade bråttom? Inte precis det, men hon hörde icke till dem, som dra benen efter sig.

Om hon alltid höll så god fart, så hann hon väl med mycket? Jo, nog hade Bettan hunnit med en hel del. Om hon också inte hunnit så långt. Hon hade gått igenom alla möjliga kurser och institut, ägde praktik i åtskilliga yrken och hade egna erfarenheter av sysselsättningar av mycket skiftande slag. Därtill kände hon till en mängd orter på grund av personlig vistelse därstädes.

— Nå, nu är du väl snart klar med din examen, frågade en väninna, som Bettan inte träffat på länge.

— Examen, vad menar du...?

— Du talade ju om, att du gick på seminarium, sist vi råkad.

— Är du tokig — nej, jag slutade och tog en kurs i stenografi och maskinskrivning i stället. Jag är hos A.-B. Silke.

— Nå, trivs du med kontorsarbete då?

— Trivs...? Det vill jag inte påstå. Jag har sagt upp mig till den första. Jag satte in en annons och har fått plats som tillhandavärd på en herrgård i Östergötland...

När de båda ett halvår senare åter stötte på varandra, gick Bettan på en kartritningskurs.

— Var håller Bettan Kruse hus...? Vad har Bettan för sig nu för tiden...? vore de stående frågorna, då hennes bekanta kommo tillsammans.

— Hon har slagit sig på trädgårdsskötsel.

— Det var förut. Nu håller hon på med att läsa på studentexamen.

Bettan hade en märkvärdig tur att få väl avlönade platser. Beträffande kläder var hon enkel och anspråkslös, och de skiftande sysselsättningarna och vistelseorterna beredde

henne tillräckligt med intresse och omväxling, för att hon icke skulle bry sig om att använda pengar på nöjen. Detta i förening med ett anspråkslöst föräldraarv satte henne i stånd att föra det antydda, något obeständiga levnadssättet.

Med liv och lust kastade hon sig varje gång in i den nya riktningen. Hon slösade allt sitt intresse och nöje på det, som för tillfället var för handen — förbrukade det på första stycket och stod plötsligt tomhänt. Det blev aldrig avmattning för Bettan — det tog alltid bums slut.

Hennes livs och levernes symbol skulle kunna tecknas såsom en väderkvarn — med några extrapar vingar. Vingarna stretade uppåt och utåt i alla riktningar. De voro bara av en viss, begränsad längd och slutade tvärt. De foro runt, men kommo ingen vart.

Det var under perioden för läsningen till studenten, som Bettan hade upptäckt den långa trevliga bryggan.

Hon läste intensivt, tog lektioner i latin, skrev svenska och franska och pluggade fysik. Allt med energi och glädje. Till motvikt mot läsningen och innesittandet måste hon emellanåt ta en långpromenad. Då åkte hon för det mesta spårvagn till ett stycke utanför stan och fortsatte sedan till fots utmed stranden.

Härute var fridfullt och stilla. Här kunde man ostört gå och tugga på glosor och franska verb, ligga bland tången i sanden och repetera fysiska lagar och skandera latinsk vers för böljorna och mäsarna. Och under en tur ut på bryggan magasinerade man luft för en hel lång kväll vid plugget.

Åh, en sådan lång trevlig brygga!

Man såg den, strax man kommit av spårvagnen. Vit och luftig vandrade den ut i det långgrunda vattnet på sina höga stolpben. Den skymde ingenting — hela viken bortom bryggan syntes mellan påraderna och genom det glesa räcket av korslagda spjälor. Nere i vattnet darrade en vit spegelbild med brutna linjer, då vådret var klart.

Man kände sig så äventyrligt högt uppe, då man gick på bryggan. Stegen ekade trumaktigt, vinden flaxade så festligt i paltorna och håret på en, man fick luften i sig så direkt utan mellanhänder.

Det var en fin brygga! Gudskelov för att badhuset, som förmodligen legat härute, var förolyckat och borta — eller kanske helt praktiskt forslat i land över vintern — så att man hade utsikten fri!

Ställde man sig härute på sista plankan med ryggen mot land, så var man ett stycke till havs — den föreställningen kunde ingen ta ifrån en. Visserligen stod man med alla tio tårna på bryggan, men näsborrarna befunno sig uppe i frisk, saltmättad luft, och det fanns fri rymd omkring hela ens lekamen från hjässan till fotabjället. Man kände gemenskap med havets och luftens fria — fiskar och mäsar, man hade hela havet att kika ner i och hela himmeln att blicka upp mot och en horisont, där båda smälte samman i soligt dis och långa rökar från ångarna därute.

Det var en brygga att gå och stå på i solig vårbäst! Stolpen med anslaget "Privat", som stod vid bryggans landfäste, såg man inte för solen, och härute kunde ingen köra av en.

I dag låg vinden från land. Vågorna hop-

pade, vaggade, rullade utåt, med vinden sköt tjänstvilligt på, då Bettan gick ut på bryggan. Den blåste håret och kjolen framåt på henne, där hon stod längst ute. Böljorna kluckade lockande mot stolparna på sin väg utåt. Mäsarna gjorde skriande långa lovar till havs. Ett par ångare på utfart plöjde målmedvetet och med tjocka, triumferande rökar iväg mot horisontlinjen... Det var så, att man allra minst kunde önska, att bryggan varit tio meter längre!

Helt nära syntes en stor långfarare med svart och rött skrov och ett mystiskt rederimärke på skorstenen.

Bettan betraktade den uppmärksam. Hon hade stuckit filthatten under armen och händerna i kappfickorna och stod och höjde och sänkte sig på klackarna. Det hade kommit ett spekulativt uttryck i ansiktet på henne.

Res bort...? Böljorna gingo utåt, hela havet vandrade iväg, mäsarna sträckte åstad mot utlänningen, där man nu höll på med att hissa flaggan. En flerfärgad klut, betecknande ett fjärran, exotiskt land, smälde ut i vinden.

Ett par minuter till stod Bettan kvar, så vände hon och gick raskt mot land för att sätta sig på spårvagnen och åka tillbaka till stan, gå in på en resebyrå och få en del perspekt från främmande länder och därefter skriva och lämna in på ett tidningskontor en annons om plats såsom resällskap åt någon familj, som ämnade resa till utlandet.

Vid stolpen med anslaget stod en herre i bilrock och sportmössa och väntade.

— Goddag Bettan, ropade han, då hon kommit inom hörhåll.

— Sten? Goddag! Varför i all världen står du här...?

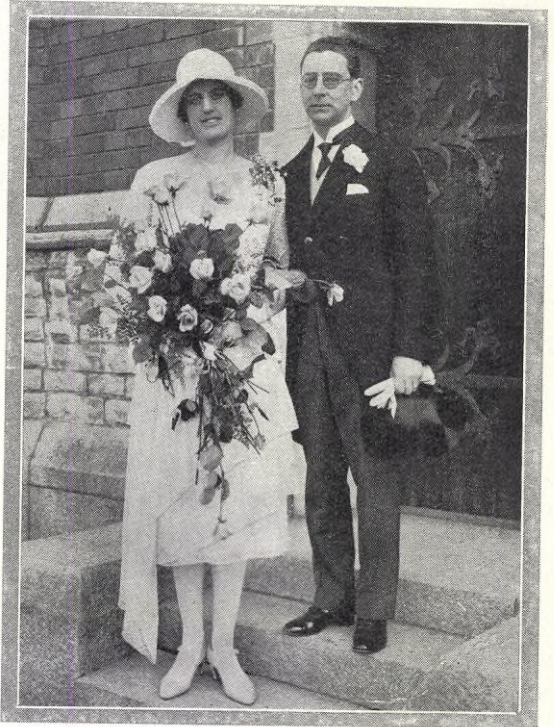
— För att övertyga mig om ifall det var du och för att fråga, vad du gör här ute.

— Gör...? Promenerar, ser du väl.

(Forts. s'd. 561.)

Bröllop firades måndagen den 21 maj i Tyska kyrkan i Stockholm mellan kaptenen vid Flottan *Olof Zimmermann*, Karlskrona, och fröken *Gulli Scholander*, dotter till framlidne distriktsläkaren Carl Th. Scholander och hans efterlevande maka, född Bråkenhielm. (Atelier Håkan Lindqvist, foto.)

I Gustaf Adolfskyrkan i Stockholms sammanvigdes måndagen den 14 maj marinläkaren av första graden *Algot Lindskog* och fru *Ingeborg Arwin*, dotter till framlidne ingenjören *Hjalmar Arwin* och hans maka, född *Rudbeck*. (Wilh. Lamm, foto.)

Oumbärlig för rik blomsterproduktion är **NUTRIGÉN** — det för krukväxter nödvändiga närsaltet.

Finnes i alla frö-, färg- och kemikalieaffärer från kr. 0.75 per burk.

TEKNISKA FABRIKEN JOFUR, STOCKHOLM.

ETT STYCKE ENGLAND I STOCKHOLM

STICKLINGE PÅ LIDINGÖN, DÄR DET SPELAS GOLF MED PASSION.

Varför spelar ni golf? Det är ännu något så pass nytt för Sverige, att frågan kan anses berättigad. Men de, som börjat idka det ädla golvspelet bli snart entusiaster. Sticklinge golfbana på Lidingön har också ett idealiskt läge, en av de vackrast belägna i världen, försäkra de vittberesta.

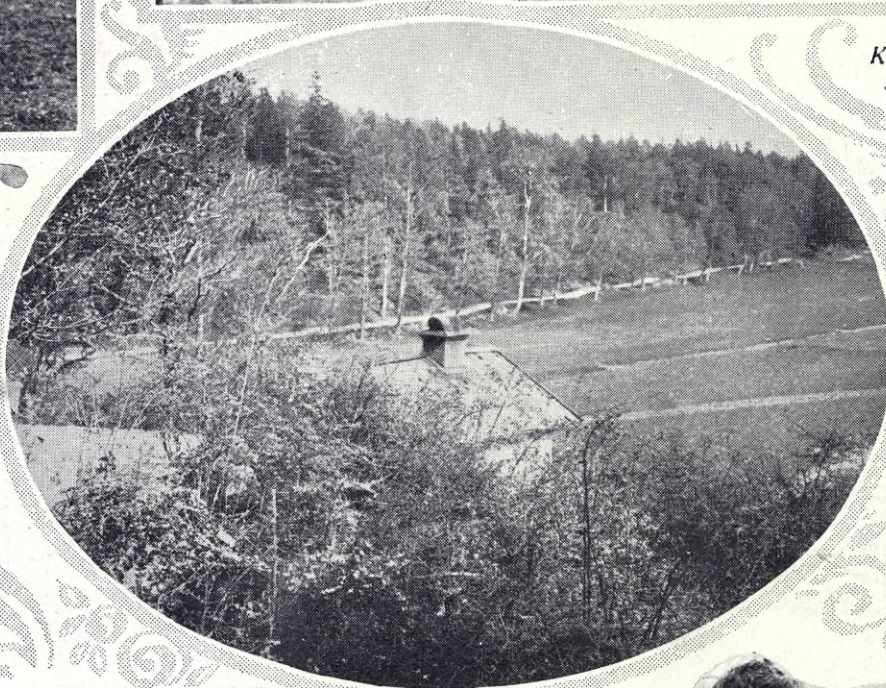
(Magnuson & Svensson, foto.)

Amiral H. Lindberg i aktion.

Klubbhuset i Sticklinge gård vid golfbanan.

En del av banan vid Sticklinge, den omfattar 100 tunnland.

Fru Ellis Rising, en av de kvinnliga golfstjärnorna.

Professor S. Brisman har också golf till specialitet.

Doktor C. J. Robert en av de tognaste på golfbanan.

UTE VID STICKLINGE PÅ LIDINGÖ ligger världens vackraste golfbana. Man far med norra Lidingöbanan till Dalängens hållplats, varifrån man har en trevlig promenad (Forts. sid. 560.)

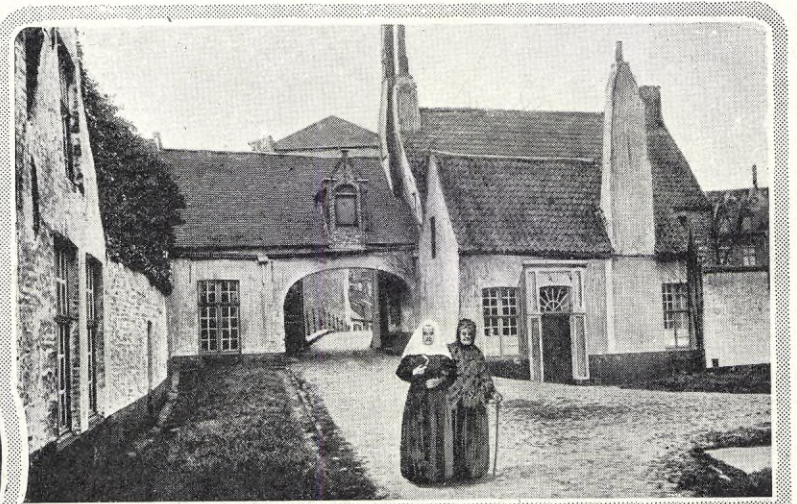
FJÄRRAN FRÅN VIMLETS YRA

HOS DE VITA SYSTRARNA, SOM BOTT I BRÜGGE SEN 1200-TALET.

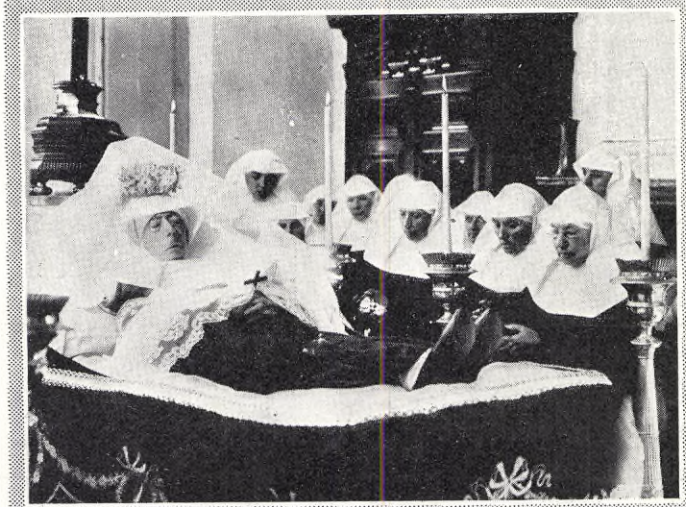
Brügge har länge varit en kär tillflyktsort för den poetiskt betonade turisten. Den lilla sovande stadens tjustring ligger inte bara i dess medeltidshus och speglande vatten med svanor. Där lever också en medeltidsvärld, som kan öppna sig för den tillfälliga gästen från nutiden och ge honom något att tänka på och en av denna världs mest karaktäristiska företeelse är béguinagen.

Klosterbron vid béguinagen i Brügge.

Ingångsporten till fristaden.

Likvaka hos "la grande dame", abbedissan i béguinagen.

Nunnornas matsal, där var och en serveras i sitt särskilda skåp.

Nunnorna vid arbetet, som lika väl kan vara finbroderi som strumpstickning.

ETT AV EN RESAS ALLRA STÖRSTA behag är att komma till en trakt eller plats, där man helt oväntat finner något, man ej var beredd på. Det kan vara platsens allmänna karaktär eller endast enstaka företeelser, som sätta sin prägel på den. Få länder bjuda resenären så många överraskningar av dylikt slag som Belgien. Detta gäller framför allt Flandern, denna urgamla kulturbygd med sina stolta minnen och yppiga städer, vilka i så hög grad förena det förflutnas charm med det närvarandes. — En klockspelskonsert i någon av Flanderns gamla städer — vilken oväntad upplevelse, vilket vackert minne! Detsamma kan sägas om béguinagen, medeltida nunnekloster, som äro karaktäristiska för Flandern, och som, så vitt jag vet, icke påträffas annorstädes. Ett béguinage skiljer sig såväl till sin yttre som inre struktur från de vanliga klostren. Den, som inträder i de senare, har utan återvändo lämnat världen bakom sig. Béguinagets uppgift är att vara en fristad från världen utan att därför helt och hållet vara avstängd från den. Det är icke ett konvent inrymt i en dyster klosterbyggnad med tillbommade portar. Det består av hundratals små hus grupperade kring en park och en kyrka samt skyddade

(Forts. sid. 561.)

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

HANNA LOVÉN.
F. von Julin, Stockholm.
Änka efter professorn vid
Karolinska institutet
Christian Lovén.
85 år den 14 juni.

HANNA ALFVEGREN.
F. de Brun, Linde, Hemse.
Änka efter sjökaptenen Oskar
Edvard Alfvegren.
80 år den 7 juni.

ANNA OLSSON.
F. Bratt, Enköping. Maka
till f. d. postmästaren i En-
köping Johan E. Olsson.
75 år den 7 juni.

JULIE MONTGOMERY.
F. von Axelson, Stockholm.
Änka efter ryttmästaren vid
Livregementets dragoner
Robert Montgomery.
75 år den 9 juni.

BERTHA SONDÉN.
F. Beckman, Djursholm.
Maka till f. d. förste arkiv-
varien i Riksarkivet fil. dr
Per Sondén.
75 år den 13 juni.

LAURA WIMAN.
F. von Philp, Öja, Stora
Sundby. Änka efter civil-
ingenjören E. A. Wiman.
70 år den 7 juni.

IDA FLODMAN.
F. Tigerschiöld, Stockholm.
Änka efter postmästaren C.
F. Flodman, Uppsala.
70 år den 8 juni.

HEDVIG STERKY.
F. Norström, Stenliden, Tun-
gelsta. Änka efter godsför-
valtaren Carl Gustaf Sterky.
70 år den 8 juni.

EMMA ROMMEL.
F. Becker, Karlstad. Skåde-
spelerska. Maka till civilin-
genjören Fredrik Rommel.
65 år den 7 juni.

AUGUSTA SCHULTZ-
BERG.
F. frih. Creutz, Stockholm.
Maka till f. d. överstelöjtnan-
ten Gustaf Schultzberg.
65 år den 7 juni.

ELLEN ANDERSON.
F. von Zweigbergh, Skara.
Änka efter grosshandlaren
Axel Anderson, Tidan.
65 år den 9 juni.

HELENA QVICK.
F. Edell, Löfstad, Hammarö.
Änka efter kyrkoherden i
Hammarö Axel Th. Qvick.
65 år den 10 juni.

AMY FAHLSTEDT.
F. frih. Åkerhielm, Stock-
holm. Maka till professor
Carl A. Fahlstedt.
65 år den 11 juni.

GERDA TENGWALL.
F. Iversson, Stockholm. Änka
efter redaktören för Stock-
holms Dagblad Carl Gustaf
Tengwall.
65 år den 11 juni.

ENGEL HJELM.
F. Rosencrantz, Eksjö. Maka
till f. d. postmästaren Enoch
Hjelm.
65 år den 13 juni.

ELIN NORMAN.
F. Steinvall, Stockholm. Ma-
ka till majoren Karl A. Nor-
man.
60 år den 9 juni.

SIGRID EEN.
Fröken, Stockholm. Lärarin-
na vid Normalskolan för
flickor.
60 år den 12 juni.

EBBA PAULI.
Fröken, Stockholm. Biträ-
dande föreståndarinna för
Birkagården.
55 år den 12 juni.

ALLI AHLGREN.
F. Faxe, Lund. Maka till
häradshövdingen Christian
Ahlgren.
50 år den 8 juni.

EBBA von HAUSSWOLFF.
Fröken, Båstad. Bankkassör-
ska. Dotter till löjtnanten
Ernst von Hausswolff.
50 år den 12 juni.

Mor får beröm

varje gång hon trakterar de
sina med hembakad Rum-
fordtårta, ty alla känna ge-
nast att den anrättats med

RUMFORD

— hälsosamma — Bakpulver

Leka främmande i Stockholm.

(Forts. fr. sid. 547.)

Men vad skulle jag tänka om det som Stockholm i dessa avseenden kunde bjuda mig? Jag är rädd att jag — som mondial turist — skulle tänka.

på *Nationalmuseum* så här: Rembrandts "Claudius Civilis" är onekligen en pärla, dom har en helt nätt kollektion av fransk 1700-talskonst, Lafrensen, Hall, Roslin och Breda voro ju helt förträffliga målare och Sergel kunde ha blivit något, men eljest — tja!

på *teatrarna* så här: operett vet dom tydligen inte vad det är, egen klassisk repertoar ser jag inte till, Strindberg spelas bättre i Tyskland, revyernas anspelningar äro för lokala för mig, utstyrelse finns bara i London och Berlin, Gösta Ekman saknar "det" och Tora Teje deklamerar, Operan har en trevlig miniatyrsalong, flera vackra röster, måttlig sängkultur, och ganska beskedlig orkesterledning, men eljest — tja!

inför *Kunql. slottet*: det är ju Palazzo Pitti, litet omstuvat!, inför *Gamla staden*: jag som varit i Augsburg och Nürnberg! inför *riksdagshuset*: berlinskt och dumt!, inför *Jenny Lind* och *Carl XIII statyerna*: Hu! inför *Fredrika Bremer*:??

Med ett ord från internationell kulturell synpunkt ingenting, som jag inte funnit mera av och lika vackert — eller lika fult — utomlands! Allt detta måste ju vara kärt för Er här i Stockholm, men för mig — —?

Om man då svarade mig: "Min herre, Ni är oförskämd och har kanske ändå lite rätt, men Ni har ännu ej studerat vårt undervisningsväsende, det högststående i världen, ej sett våra sjukhus, våra sommarkolonier, våra telefoner, våra droskbilar, vårt Brattssystem m. m.", skulle jag svara: "Ursäkta, men allt det där är alster av civilisation och inte av kultur. Kultur är förädlade manifestationer av ett folks innersta väsen, civilisation är något lika respektabelt och nyttigt och likgiltigt som spottkoppar i ett väntrum! Basta!"

Och sedan — sedan skulle jag lämna både kulturen och civilisationen åt sitt värde och gå ut och söka det *verkligt sevärda och studervärda* och finna det i Stockholms ljusa försommarnätter, i Djurgårdsnaturens väna grönska och behagfulla linjer, i Riddarfjärdens blänkande spegel och Strömmens oroliga brus, men *också* i den moraliska properhet, som utströmmar från varje rejäl och väluppfostrad poliskonstapel, varje vänlig spårvagnskonduktör, varje pålitligt stadsbud, från tiotusen arbetare som på ett absolut korrekt sätt demonstrera för något kanske inkorrekt samhällsideal, från skaror av glada och välskötta barn på väg till skolan, i hela den rasens naturliga värdighet, självkänsla och hederlighet, som ideligen blickar emot mig ur tusenden blå ögon. Däri läser jag ett folks genom sekler frälsade, lyckliga förening av aristokratism och demokratism, av gammal nedärvd hållning och frisk framåtanda.

Civilisation är bra, kultur bättre, men lycklig ras, levande i sträng och skön natur, allra bäst. Det är alltid sevärt. Dit vallfärdar jag gärna och varje dag både som främmande turist och som infödd stockholmare.

Förälska sig i staden, men förskräckas över hyrorna.

Det är kanske någon, som tror, att skådespelaryrket ger många tillfällen till ledighet och nöjen, att man rentav kan leka turist litet när man vill i sin egen stad, om man är vid teatern. Men verkligheten motsvarar inga sådana föreställningar. En skådespelare har sällan tid till övers — allra minst för att gå på teatern och se andra spela, vilket brukar roa dem ofantligt.

Fru *Frida Winnerstrand* svarar därför helt naturligt på vår fråga med att sätta teaterbesöken främst. Fru Winnerstrand skulle alltså gå på teatern, först Dramaten och sedan Operan, och så på muséer. För övrigt skulle hon studera staden och dess invånare över huvudtaget.

— Jag skulle förälska mig i staden och i människorna, — säger hon — som jag åtminstone nu finner förtjusande trevliga. Det enda jag ej skulle bli kär i är Östermalm, den del av stadsdelen som går upp från Strandvägen. Först vid Karlaplan skulle min förtjusning börja. Den skulle dock inte omfatta Vasastadens tråkiga gator, däremot Strandvägen, Djurgården och Ladugårdsgärdet. Allt detta är underbart, inte minst gärdet med dess växlande dagrar, lika bedärande vid klart som mulet väder, morgon och kväll. Våra blå värvällar skulle förtrolla mig. Och våra parker — de äro smycken.

Vad som särskilt skulle imponera på mig vore den svenska ärligheten. Tänk sådana stadsbud och chaufförer vi ha! Man möter åtminstone icke deras like i Paris eller London.

Men jag skulle finna staden oerhört dyr. Och jag skulle häpna över våra slösaktigt inredda bostäder. Jag skulle reagera mot att bli påtvingad denna förskräckliga och dyrbara elegans. Hyrorna skulle väcka min fasa. Men jag skulle med lättnad se, att de många förstörda småbarn, som man träffar på i storstäderna, inte funnes här.

Några "enfaldiga" svar.

Herr Valdemar Dalquist, Folkteaterns uppburne komiker, för övrigt känd som författare, då hans tid tillåter, har enligt egen utsago givit några enfaldiga svar på vår fråga vad han skulle se i Stockholm, om han vore turist:

1) Djurgården.

Därför att en sådan sevärighet kan ingen annan stad i världen bjuda på.

2) De platser som äro beprydda med s. k. statyer.

Därför att ett gott skratt förlänger livet.

3) Stockholmssystemet.

Därför att även en turist kan behöva bli ordentligt arg då och då.

4) På samma sätt som nu när jag är hemvan. Jag skulle alltså även då "leka på våran gård", d. v. s. Folkteatern. Något trevligare kan knappast tänkas, särskilt under den hetaste tiden i juli då vi så väl som andra varmbadhus har vår "turk" öppen mellan 8 — 11 e. m.

Stockholmskännare och pessimist.

Doktor *Carl Forsstrand*, en gång inbiten stockholmare men numera bosatt utanför staden, har skänkt oss många bilder från gånna tiders glansfulla Stockholm, men har en mycket pessimistisk syn på det närvarande.

Med anledning av Eder fråga "Hur jag helst skulle vilja leka främmande i Stockholm?" vill jag först påpeka, att saken ej möter några svårigheter, då ju Stockholm under de senast förflutna decennierna blivit så förändrat, att det nu är en nästan fullkomligt främmande stad för en så gammal stockholmare som jag. Om nödvändigheten och nyttan härav kunna meningarna vara delade, men på mig ha förändringarna verkat så nedstämmande och motbjudande, att det endast är av tvång, jag numera far in till staden och där leker främmande. Om jag dock någon gång för angelägna ärenden gör det eller kommer dit i studiesyfte blir jag i tillfälle att göra iakttagelser och i stånd att besvara Edra speciella frågor.

Den första "Vilka historiska platser skulle locka Er mest och varför?" kan jag helt en-

kelt besvara med *Riddarhuset* och *Skeppsbron vid Gustaf III:s staty*, därför att det förstnämnda är Stockholms förnämligaste byggnadsverk och att tjugarkonungens stod är den vackraste av våra monument och därför att bägge binda tankarna vid tider, då demokrati och försvarsolust och mera sådant voro okända i Stockholm.

På den andra frågan "Vilka kulturella företeelser eller andra yttringar av den främmande stadens liv skulle ni fördjupa Er i?" blir svaret intet, ty det finns knappast nu för tiden några kulturella företeelser som intressera mig, och jag skall väl akta mig för att stifta bekantskap med sådana ibland dem, som äro förbundna med det nya stadshuset, folkets hus, radio, filmen, flygväsendet, boxningen och annat, som verkar störande.

Stockholmarna ett renligt och nyfiket släkte.

Andre folkskolinspektör *Carl Lidman* har utom sitt pedagogiska intresse även ett folkpsykologiskt.

Som skolman skulle jag naturligtvis först och främst gå och se på våra utmärkta folkskolor, säger han, och våra klokt och utan lyx inredda folkskolehus, särskilt skulle jag beakta undervisningen i slöjd och hushållsgörsmål med ett ord den praktiska undervisningen men även gymnastik och idrott. Skollokalernas anordningar skulle väcka mitt intresse och jag tar för givet, att jag skulle finna att en jämförelse med mitt utländska fosterlands institutioner på detta område skulle utfalla till Stockholms fördel.

Sen skulle jag gå på Nordiska Museet och Skansen för att få en aning om folkkulturen. Jag skulle beundra stadens utomordentligt vackra läge och de vackra trädgårdsstäderna, särskilt Äppelviken och Älsten skulle väcka min förtjusning inte minst ur allmän folkupfostrings- och hälsosynpunkt. Säkert skulle jag också såsom en del amerikaner få det intrycket, att Stockholm vore den renligaste stad jag sett. Stadens goda befolkning kommer nog att verka hygglig men något stelare än t. ex. danskarna, och jag skulle småle åt en av deras mest framträdande egenskaper, nyfikenheten, som kommer dem att i timalt slå sig till ro vid Strömmens kajer, fördjupade i norsfisket och som också gör att de med samma intensiva intresse fylka sig kring en full karl, som tagits av polisen.

Skall hon få sitta?

(Forts. fr. sid. 550.)

hon det inte, blir hon det inte en smul mer genom att ständigt behöva stå och gå. Och dessutom arbetar ju en utvilad människa alltid bättre än en uttröttad."

"Att trötta människor arbeta sämre än utvilade, betonas också kraftigt av doktor *Ada Nilsson*. Därför är det ju, förklarar hon, för alla parter fördelaktigast, om biträdena ha tillfälle att vila när kundströmmen ebbar av, så att de, när den åter väller fram, kan ta i med nya krafter. Inte är det något nöje att bli expedierad av ett uttröttat och överanstängt biträde! Om affärsbiträdenas arbete gäller ju för övrigt som om alla andra: omväxling är nödvändig. Den som har stillasittande arbete, behöver motion, den som ständigt är på rörlig fot, vila. Resa de sig bara vänliga och villiga, när kunden kommer in, är det väl ingen, som missunnar dem deras vila."

Att faran för missbruk är ytterst ringa — för att inte säga obefintlig — och att kunderna gärna unna biträdena deras vila, anser grevinnan *Fanny Wilamowitz-Moellendorff*. Hon svarar:

"Frågan har visst varit uppe någon gång förut, och min åsikt är densamma nu som då,

nämligen att båda parter, såväl säljaren som köparen, böra ha det så bra som möjligt. I många fall torde man på grund av bristande utrymme tyvärr ej kunna ordna några sittplatser åt personalen. Arbetet för dessutom med sig, att säljaren för det mesta tvingas vara på rörlig fot. Men där det går, och när så låter sig göra, borde man naturligtvis ha några flyttbara stolar eller fasta träpallar. Det kan ju aldrig vara tal om, att vi få se biträdena nonchalant vräka sig i stoppade lästolar, medan kunderna tåligt eller förvirrat leta igenom varuförråden! Det övervägande flertalet av våra svenska affärsanställda utmärka sig för såväl hövlighet som uppmärksamhet, och jag är övertygad om att de lika litet skulle missbruka möjligheten av en stunds vila då och då, som allmänheten skulle missunna dem denna möjlighet."

Dessa vittnesbörd torde tala tydligt nog om att det finns både sympati och förståelse hos allmänheten för en fråga, som kanske förefaller oviktig för den utomstående, men som i alla fall har en inte ringa räckvidd för de affärsanställda själva. I dagspressen ha nyligen några arbetsgivare yttrat sig och ett par röster hördes — något skorrande tyckte nog många — och framförde tvivel på allmänhetens välvilja mot ett biträde, som kanske fanns sittande då kunden kom. Om sittplatser i butikerna bleve obligatoriska bakom disken, skulle man nog snart vänja sig vid att se biträdet resa sig upp, då kunden kom. Vad skulle nu det göra för skillnad om bara kunden genast möttes av tillmötesgående och intresse?

Det svenska hemmet . . .

(Forts. fr. sid. 553.)

Kommer man in i professors stora ljusa arbetsrum ser man strax, att husets herre är en andens stridsman. Fyllda bokhyllor vart man kastar blicken. I ett hörn står en liten ypperlig Strindbergsbyst av Eldh, och inom glas och ram ser jag en märklig kuriositet: ett gammalt notblad, funnet i svenskarnas läger i Pultava 1707. En vän har förärat professor Karlgren detta gulnade blad med Svea Livgardes Karl XII:s-marsch, som nu spelas så mycket i Sverige. Föröfrigt ser man överallt i det Karlgrenska hemmet en mängd bilder från Ryssland; vackrast tyckas de brokiga tavlorna i utskurna ramar — rysk hemslöjd av icke ringa konstnärligt värde.

På bordet ligger professors översättning av Dostojevskis Onda andar. Vi tala om den ryska skönlitteraturen. Professor Karlgren är en beundrare av Anton Tjeckov, av vars verk *Det Kongelige* i vintras uppförde "Tre systor" och i fjor "Onkel Vanja".

— En mycket egendomlig dramatik, inskjuter professorn. Nästan ingen handling, men en starkt koncentrerad stämning.

— Är det ryska språket svårt att lära sig? frågar jag.

— Det ser lite konstigare ut med de främmande bokstavstecknen än det i verkligheten är.

Från tsarismens Ryssland, som Tjeckov skildrade det, till bolsjevismens är steget stort! Professor Karlgrens stora verk av år 1925, som ju är så allmänt känt och översatt till åtskilliga språk, ger mig anledning att rikta ett par försiktiga frågor till den utmärkte slavisten. Vad kan man lära av den senaste misslyckade propagandan i Ungern, som röjdes vid Bela Kuns arrestering? Äro bolsjevikerna starka nog att fullfölja sina omstörtningssplaner även utanför Ryssland?

— I Ryssland, säger professorn, ha de ju hela regeringsapparaten, armén och ämbetsverken i sina händer. Bolsjevikernas tanke är ju, att världsrevolutionen är nödvändig för

Vid en av A.-B. Göteborgssystemet nyligen anordnad festlighet i Coldinuoordens lokaler i Göteborg, tilldelades fröken *Bertha Tolagen* Patriotiska Sällskapet guldmedalj av 1:a storleken, för 44 års tjänst hos nämnda bolag. Efter medaljutdelningen, som skedde under middagen, uttalade fröken T. samtliga medaljörers och sitt eget tack i ett väl framsagt versifierat tal, som väckte allmän beundran. År 1916 erhöll fröken T. av dåvarande kejsar Wilhelm II, tyska Röda Korsmedaljen för sitt energiska arbete för de tyska soldaterna.

—m—

genomförande av deras syften. Om det t. ex. skulle komma ett nytt krig eller andra komplikationer inträda, komma de att försöka fiska i grumligt vatten. Under sådana extraordinära oroliga förhållanden lurar här en fara. Bolsjevikernas tanke var, att bolsjevismen inte skulle kunna hålla sig kvar i Ryssland, såvida den inte samtidigt spreds till andra länder. Det är det vi nu se genom de misslyckade operationerna mot Ungern.

— Kan en motrevolution tänkas i Ryssland?

En sådan möjlighet avvisar professor Karlgren. Jag får för övrigt det intrycket av de spridda uttalandena i detta en smula farliga ämne, att professorn med mycken skepsis ser hän mot utvecklingen i det stora riket i öster.

— Men nu skola vi inte mera tala om bolsjevismen för Iduns läsare, säger fru Karlgren, i det eftermiddagskaffet med hembakt bröd serveras av husets svenska hembitråde.

Och samtalet glider över på mera neutrala områden. Det är roligt för en dansk att höra huru bra professor Karlgren och hans maka trivas i det nya fosterlandet.

— Vi leva ju stilla och lugnt härute i Holte men få dock tid över att idka något umgänge bl. a. inom den svenska kolonien. Jag passar mina föreläsningar i slaviska språk vid universitetet och tittar dagligen in på Det Kongelige Bibliotek för min studiers skull. Avståndet härifrån in till staden är ingenting att räkna med. Det tar ju inte mera tid än om jag bodde i stadens periferi.

— Har det inneburit någon märkbar förändring att bosätta sig i Danmark?

Professorn tillstår leende att han *aldrig* haft någon känsla av att ha företagit något "språng" — så liten är skillnaden mellan svenskt och danskt.

— Men det underliga passtvänet mellan de bägge länderna, säger jag. Varför kan man inte få det upphävt?

— Ni har rätt i att det är underligt. I forna dagar reste man Europa runt utan pass (dock inte i Ryssland!), nu skall en dansk ha pass för att komma till Malmö! Förresten meddelade mig en dag svenske ministern, baron Beck-Friis, att passtvänet huvudsakligen upprätthålles för att hindra invasion av främmande, d. v. s. utom-skandinaviska arbetsökande. Med dem bör det vara en viss kontroll.

Och fru Karlgren inflikar:

— Skall jag ha en svensk jungfru hit skall hon utom pass ha en "uppehållsbok". Men den får hon först när hon kan bevisa, att hon fått en plats!

Så tar jag avsked av det lilla stycket Sverige vid Furesö. Professor Karlgren står i begrepp att företaga en vetenskaplig resa till Prag för den slaviska språkforskningen, som ju är hans specialitet. När han kommer hem, hälsas han av de nyutspruckna danska bokarna vid Furesö.

V. S.

Ett stycke England.

(Forts. fr. sid. 556.)

på cirka tio minuter, innan man är framme vid Golfklubbens domäner vid Sticklinge gård. Själva gården, en ståtlig byggnad mitt inne i en stor trädgård, användes till klubbrestaurang och strax utanför den börjar golfbanan, som omfattar ej mindre än hundra tunnland.

Golfklubben kan nästa år fira tjugofem års jubileum och räknar för närvarande cirka 250 å 300 medlemmar, herrar och damer, som just under pingsten samlades till tävlingar om engelska pokalen, ett vandringspris, som för ett par år sedan skänktes till klubben av engelska officerare på besök.

Den vackra banan, omkransad av skog, räknar 18 hål, vilket kanske låter som kinesiska för den oinvigde. Denne tycker kanske också vid första påseende, att spelet inte verkar så värst spännande, men det beror uteslutande på hans eller hennes okunnighet. Den som en gång blivit biten av golf, lär inte ha sinne för något annat spel än detta. Det är också lätt att förstå. Ett spel, som icke är förenat med några svårare strapatser, som lämpar sig lika väl för damer som herrar av olika åldrar har naturligtvis förutsättningar att bli populärt. För närvarande äro också flera golfbanor i görningen på andra håll, varav en vid Saltsjöbaden lär bli färdig i höst.

Kronprinsen är hedersordförande, och flera av det kungliga husets medlemmar bruka då och då hälsa på hos golfspelarna vid Sticklinge. Ordförande är amiral H. Lindberg, vice ordförande generalkonsul Carl Bergsten och sekreterare överstelöjtnant Poignant. Svensk mästare är löjtnant Runfeldt, och till klubbens skickligaste spelare hör också konsul Denson-Thomson, professor Sven Brisman, baronerna Hans och J. Beck-Friis, hr A. Thimberg, notarie Sundblom, dr Sune Almquist, ing. Robert, ing. T. Lindberg m. fl. Av damerna äro de flesta icke fullt så durkdrivna. En skicklig golfspelerska är emellertid fru Ellis Rising, och till klubbens mera kända damer höra även fröknarna Britt Lenhardtsson, Elsbritt Hammar, friherrinnan Olga von Platen, friherrinnan A. Rudebeck, fru Greta Vinberg, fru Greta Frisk och fru von Heidenstam.

Golfspelet anses vara en lagom motion och rekreation för en människa med stillasittande yrke. Det spelas utan hets och kräver inga muskler, däremot fordrar det nervavspänning och koncentration. Det bör alltså vara hälsosamt för nerverna. En vacker drive through the green säges skänka den största tillfredsställelse, men kan naturligtvis endast rätt uppskattas av den i spelets mysterier — och de äro visst ganska många invigde. Den okunnige ser bara en boll, som med en viss finess slungas iväg över ett stort grönt fält med diken, nät och hål. Så mycket lyckades emellertid den okunnige medarbetaren inhämta som att bollen fortast möjligast skall placeras i hålen.

En av de verkliga golfentusiasterna är fröken *Els-Britt Hammar*, som anser golf vara spelet för ung och gammal, kvinna och man.

— Jag lärde mig det redan som barn, be-

rättar hon. Familjen vistades i Falsterbo på sommaren. Där finns det en härlig golfbana, alla människor spela golf. Men även om banan, såsom här i Stockholm är fallet, skulle ligga en smula långt bort, så gör det inte det minsta. Golf är ett så roligt spel att man gärna underkastar sig alla möjliga besvärigheter för att få tillfälle att ägna sig däråt.

Tänk bara en så utmärkt motion. En rond varar över en timme och under denna tid är man i jämn rörelse. En jämn kraft i båda händerna är något synnerligen viktigt, och det finns säkert inget spel som fordrar en sådan koncentration. Det är just vad folket behöver nu för tiden.

Men det är mycket komplicerat, säkert ett av de svåraste spel som finns, och jag vet inte någon, som börjat utan att bli totalt fångad av spelet.

Så är det den omständigheten, att golf lämpar sig för både ung och gammal. De yngre spela det nog på ett annat sätt än de äldre — tyvärr finns det inte så många unga damer inom klubben som önskvärdt vore.

— Det är inte så ansträngande som t. ex. tennis?

— Nej, det är det inte och man kan knappast tänka sig, att en och samma person ägnar sig åt båda dessa spel. Golfspelaren föredrar givetvis golf.

Golf är utan tvivel ett spel för ladies and gentlemen, som vilja bibehålla den spänst som numera icke bara är den gröna ungdomens privilegium utan i vår av fysisk fostran och kroppskulturens evangelium genomsyrade tid är nästan en hederssak för nutidsmänniskan långt upp i sena ålderdomen. A. O.

Fjärran från världens yra.

(Forts. fr. sid. 557.)

genom en ringmur från kontakten med yttervärlden — en liten stad i den stora, så nära och ändå så fjärran livets buller och bång.

Enligt traditionen stiftades dessa kloster av den heliga Begga, som alltjämt vördas som deras skyddshelgon. Historieforskningen — alla vackra legends inkvisitionsdomstol — har däremot bevisat, att de uppstodo på tolvhundratalet och icke som följd av ett enskilt initiativ utan av en tidsrörelse. Béguinagen föddes i fattigdom och bestodo till att börja med av några oansenliga kojor grupperade kring ett sjukhus. Senare tillkom kyrkan och husen, av vilka abedissans bostad intog en särställning, byggdes i rätlinjiga rader kring en stor trädplanterad plats. Härifrån utgingo de gränder kantade av låga hus, som klostrens tillväxt nödvändiggjorde. Denna klostertyp har sedan dess icke undergått någon förändring lika litet som nunnornas dräkt, vilken är den samma som under medeltiden.

Under fjortonhundratalet uppnådde béguinagen sin största blomstringsperiod. Särskilt privilegierade voro béguinagen i Gent och Brügge; när en prinsessa av Flandern gjorde sitt intåg i den senare staden, bjöd traditionen, att béguinerna mötte henne vid stadens portar, där de överräckte åt henne en krans av rosor. "Denna krans", berättar en gammal krönika från Margaretas av York intåg i Brügge den tredje juli 1468, "var henne så angenäm, att hon satte den på sitt huvud över sin brudkrona, och så utsmyckad gjorde hon sitt intåg i staden." Sedan dess ha béguinagen genomgått många kriser, vilka spegla Nederländernas växlande och passionerade historia. De brändes och skövlades under religionskrigen; de upplöstes och vanhelgades under franska revolutionen. För närvarande har Flandern ett tiotal béguinages, av vilka de två största finnas i Gent.

I spetsen för dessa kloster står en förestån-

Doktor Gunvor Sahlin, dotter till lektor Enar Sahlin och sondotter till professor C. Y. Sahlin erövrade nyligen vid 23 år doktorsgraden vid Uppsala universitet.

darinna, som kallas "Grande Dame", en titel motsvarande de vanliga klostrens "supérieure". Inom klostermurarna leva nunnorna i enskilda eller gemensamma bostäder, alla lika nätta och prydliga samt oftast inneslutande en trädgård, vars rabatter ibland bilda ett religiöst motiv såsom ett kors omslutet av en krans. De sysselsätta sig huvudsakligen med förfärdigandet av spetsar och broderier, vari de äga en skicklighet, som ofta gör deras saker till det vackraste och mest utsökta i sitt slag. Vid sidan härav ägna de sig åt kärleksverksamhet såväl inom som utanför klostermurarna.

Men av alla béguinages i Flandern finns det inget, som har en vackrare och mer poetisk inramning än det furstliga béguinaget i Brügge. Från den välvda bron, som leder till klostrets öppna portar, har man en utsikt, som hör till de vackraste och mest stämningsfulla i Brügge. På kanalens vatten, som speglar klostrets ringmur, simma några vita svanor, Brügges legendariska fåglar, under tårpilarnas gröna valv. Klocktornet, som i fonden tecknar sig mot den skära kvällshimlen, har sänt ut den melodi som förkunnar solnedgångens timme. Ingenting stör stillheten i detta tysta hörn av denna tysta stad... Den, som passerat den låga ingångsportalen med sitt stora krucifix på väggen, har kommit in i ett sekel från ett annat. Kring den stora lummiga parken sluta sig i en vit ram de låga hus, som nunnorna bebo. En del äro större, andra mindre, men alla äro lika rena och vita; över deras murar hänga trädskronorna ned från de stilla trädgårdar, de omsluta. Man skymtar genom fönstrens spetsgardiner en vitkalkad vägg, ett krucifix... i nischen över dörren, madonnan med Jesusbarnet.

I ett hörn av klosterparken ligger ett hus, som är större och förnämligare än de andra. Det är det gamla sjukhuset omändrat till bostad för klostrets "Grande dame". Den vackra vestibulen med sina vita väggar och sitt massiva bjälktak gör ett på samma gång allvarligt och förnämt intryck. Vapensköldarna på väggarna vittna om, att många stolta namn dolt sig under nunnans vita dok. Till vänster ligger det lilla kapell, där klostrets föreståndarinnor sedan århundraden förrättat sin enskilda andakt. Till höger leder en trappa upp till den stora samlingsalen, ett allvarligt och högtidligt rum med sitt utsökta femtonhundratals möblemang och sina tavlor av klostrets föreståndarinnor sedan sekler tillbaka. Man kan här även se några prov på de spetsar, som nunnorna förfärdiga, var och en ett utskott arbete, en dröm i vitt.

Vilken hänförande utsikt från detta hus! Man skymtar den genom ingångsportalen som fonden till en tavla av Memling. Bakom denna oförlikneliga ensemble av vita hus och vår-

ljus grönska, teckna sig mot kvällshimlen Brügges torn och spiror. Klockorna i den gamla klosterkyrkan ringa samman till aftonmässan; portarna i de små husen öppnas, och över den mjuka gräsmattan tycker man, att nunnorna glida fram likt vita vålnader från en tid, som ligger så oändligt fjärran vår egen. Man ser dem träda in i kyrkan föregångna av sin föreståndarinna, vars nobla hållning och fina anletsdrag tala om en dam av det ädlaste blod. Det hela är en anblick, som är lika sällsynt i våra dagar, som den är uppfylld av skär och verklighetsfrämmande poesi.

Béguinagens vara eller icke vara diskuteras i ett tidevarv, som har allt för lätt att förakta en tradition och allt för svårt att skapa en ny. Jag tror, att béguinagen i vår tid mer än i någon annan ha en uppgift att fylla. De samla utan att isolera. De skänka en fristad, som icke endast är skyddad utan även vacker. Är klostertanken främmande för den moderna tidsandan, så äro de, till vilka den vädjar, lika säkert ett offer för denna. Det vita doket giver ett inre innehåll och en yttre värdighet åt många, som eljes skulle gå ensamma och obemärkta genom livet.

CURT MUNTHE.

Damernas diskussionsklubb.

(Forts. fr. sid. 554.)

Er förtjusande lilla arbetskamrat sätter Eder för högt för att vilja vara orsak till en mindre och vanskligare lycka... väl vetande att något sådant skulle bryta upp det gamla säret med förnyad styrka. Hon är inte egenkär nog att tro sig om det omöjliga...

Hur många gånger ha ej onda tungor förstört stora värden här i livet —

Alius säger: "För en man som är ytterst noga med vad han företar sig är det en svidande förödmjukelse att känna sig förrädd och sen skjuten åt sidan." Jag tror att Alius bör tänka annorlunda. Gör inte Er lilla kamrat sämre än hon är — Men förmår Ni ej tro på hennes adelhet, utan känner Eder förrädd inför den kärlek Ni är absolut förvisad om... ja, då återstår visst bara ett problem: Gåtan mannen? Närmare bestämt: Gåtan Alius! Är Alius mä' på dä' —?

Och inte begriper jag... o Alius, att Ni vill ha råd och hjälp av oss... kvinnor, som ju i Era ögon äro "Gåtor" allihopa —!? Jag har alltid trott att mannen var Nyckeln till "Gåtans" lösning...

Alius ska' inte göra den där saken krångligare än den är, det är till sist mitt enkla råd. Lös gåtan själv! Om Ni inte tror på den lilla kvinnan... så tro på Er själv! Slå näven i bordet och bestäm Er: "Den här saken kan jag klara själv"... så kan Ni —! Ebon har dessutom tröstat Er med att det ska bli bra för Er... förr än Ni tror. Så Ni ska'nte vara lessen —! Wendela.

Bryggan.

(Forts. fr. sid. 555.)

— Så här mitt på förmiddagen? Vad säger din chef om det?

— Man är väl sin egen chef!

— Så? Jag trodde, att du ritade kartor på Bergmans Byrå.

— Det är fjorton dagar, sedan jag ritade den sista kartan. Det är inte säkert, att man fortfarande är, vad man varit.

— Nog är jag det. Men med dig har det ju alltid varit något annat. Nå, vad är det, som upptar ditt intresse nu för tiden...?

— Jag studerar — skall ta studenten att börja med.

— Ta studenten...! Det var det dummaste, jag har hört, utbrast han förargad.

— Vad menar du...?

Bettan såg röd och förvånad upp på honom. Sten tittade igen, röd och förargad.

— Hur länge är det sedan du slutade skolan? Har du gjort klart för dig, hur lång tid det dröjer, innan du tagit igen allt, vad du hunnit glömma? Hur många år har du beräknat att hålla på och läsa, Vad tänker du ta dig till med studentexamen?

Låt ej händerna skvallra om dagens arbete

utan avlägsna de märken,
arbetet i hushållet eller
annorstädes satt i händer-
nas hud, och gör dem
mjuka och vackra med

Gahns
MANIOL

Lithinés du Dr. Gustin

rekommenderas av läkare såsom ett förträffligt hälsovatten, att motarbeta äggvita, socker, gikt, reumatismen, njur-, lever-, mag- och tarmsjukdomar samt övriga ämnesomsättningsrubbingar och korpulens. Att dagligen dricka Lithinés till måltiderna i stället för mjölk eller maldrycker, är en naturlig angenäm och utmärkt avmagringskur (c:a 2 kg. pr mån.). Lithinés är en välsmakande dryck, som tillika utgör en betydande inbesparing i hushållsutgifterna. Erhålles endast å apotek, pris kr. 2:75 för 12 lit. paket.

23 öre pr liter.

Gummivaror

med vidstående varumärke utmärka sig
för tillförlitlig kvalitet och ändamåls-
enlighet. Begär därför i resp. affärer

TRELLEBORGS AUTO - MOTOR - RINGAR
CYKEL-
REGNKAPPOR
SULOR, KLACKAR, EBONIT

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG
Stockholm. TRELLEBORG Göteborg.

Medtag till landet:

— så har Ni ständigt ett delikat kaffe-
bröd till hands vid bil- eller båtfärden.

— Hör du Sten... försökte Bettan, men han gick vidare utan att ta någon notis om inlägget, och det var, som om han kört över henne med en mangel.

— Hur gammal är du? Hur länge ämnar du hålla på, på det här sättet att kasta dig från det ena till det andra? Det är inte en dag för tidigt, att du tänker på framtiden och stannar för någonting — antingen gifter dig eller försöker att få en anställning, där du kan räkna på pension...

Gifta sig...? Pension...?

Det var två ord med högst definitiv klang. Det första begreppet hade Bettan alltid förenat med tanken på uppskov på obestämd tid. — och det andra! Det var sannerligen ett ord, som hon aldrig satt i samband med sig själv.

Men nu hade en annan gjort det, stuckit det under näsan på henne som en rykande bomb. Bettan blev rädd.

Det var just det definitiva, som hittills alltid hade kommit henne att vända. Det hade varit den röda flaggan — stoppsignalen, som kommit henne att slå in på en annan väg. Och här stod nu plötsligt Sten Holmer och viftade med två stycken och dekreterade: Antingen vid den ena stoppgränsen eller vid den andra... i varje fall — stanna!

Hon såg förfärad på honom. Det föll henne icke annat in, än att detta var någonting högst allvarligt. Det låg outtalat i hennes undermedvetande, att Sten icke skulle ha sagt henne någonting så oerhört, om det icke på något sätt hade varit alldeles nödvändigt.

Det uppretade uttrycket i Sten ansikte mildrades, då han såg, vilken verkan hans oförbehållsamma uttalande hade utövat på Bettan.

— Du förstår, att det måste göra en både ond och ledsen att se, att du icke är i stånd att samla dig till något helt, utan splittrar dig på allt möjligt. Du är så... ja — du liknar den här bryggan: vacker och frisk och trevlig, och man tror, att den för till någonting, men tvärt är den slut... Vet du förresten, vad det är för en brygga...?

Det hade lyckats Bettan att svälja undan den uppstigande gråten. Men hon var upprörd och i största allmänhet stridslystet sinnad.

— Den hör väl till någon av de åbäkiga villorna där, sade hon fientligt.

— Ja, det gör den. Du har förstås inte observerat anslaget här...?

— Varför är du så mallig? Det är ju inte din brygga.

— Jo, det är det. Jag köpte den åbäkiga villan här mittemot för några dagar sedan, och den här badhusbryggan hör dit. Jag är just ute för att se över, vad som måste göras i ordning, innan jag flyttar ut. Så fick jag se en obehörig trava på min brygga och kom underfund med, att det måste vara du.

— Men Sten — det är ju en stor, fin villa! Har du verkligen...?

— Kunnat köpa den, menar du. Ja, där ser du, vad resultatet kan bli, om man håller fast vid och arbetar på ett i stället för att

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Brunkebergstorg 24

Göteborg Malmö

Gevalia-Blandning är ett kvalitets-kaffe.

BERGS AKTIEBOLAGS NORRKÖPING

FABRIKSMÄRKE

BOMULLSVÄVNADER
HÖGSTA KVALITET

LÄTTSYDDA
SLITSTARKA

till salu hos varje välsorterad
vävnadshandlare

Bensintvätta

överrocken hos Saltsjöbadens Kem.
Tvätt, Sthlm.

Verkligt Hygienisk dambinda
Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av
Göteborgs Kem.-Tekn. Fabr., Göteborg
Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vit-
varuaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm
& Co., Regeringsgatan 44, Stockholm.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Redaktör:

Frithiof Hellberg Eva Nyblom

Redaktionen: kl. 9—5 Expeditionen: kl. 9—5
Norr 9803 — Norr 402 Norr 1602 — Norr 6147
Verkställande direktören Annonkontoret: Norr 6147
Norr 4304 Annonchefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga
platser och platssökande 30 öre, minimipris 3:60.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A. Uppl. B.
Praktupplagan Vanl. upplagan

Helt år 17:— Helt år 15:—
Halvt år 9:— Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 Kvartal 4:25

Den
är
vis...

som dagligen dricker ett par glas *Fruksalt-Samarin*. Denna enkla och läskande hemkur håller kroppen i god form och ger vigör.

Orsaken är att organismen erhåller ett invärtes bad, som frigör den från otjänliga ämnen, blodet uppfriskas, vilket allt förlänar en känsla av välbefind.

Se alltid till att Ni har hemma *Fruksalt-Samarin*, det håller fysiken fin.

Samarin kostar kr. 2.50 pr fl. varav erhålles 50 glas av det läskande *Samarin* hälsovatten. Säljes överallt. Obs! Ej i lös vikt.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

DEN VÄRLDSBERÖMDA

MEY-KRAGEN

Varje förständig husmoder ser till att herrarna i hemmet använder den förnämsta kragen.

MEY-KRAGEN

fyller de allra högsta anspråk, dessutom bortfaller alla kostnader och besvär med tvätt och strykning.

Broschyr på begäran gratis och franco. 2:ne provkragar mot 60 öre i frimärken. — Prova Meykragen och kragfrågan är löst för all framtid. Aterförsäljare antagas på alla platser där vi ej äro representerade.

Pris pr duss. Kr. 3:— för de dubbelvikta och Kr. 2:75 för de enkla. 35 olika modeller.

Till landsorten 3 duss. franco.

MEY'S STÄRKKRAGAR,

G:la Brogatan 32, Stockholm.

Se noga till att varje krage invändigt är stämplad "Mey & Edlich", endast då äkta.

Stränga prov och teknisk sakkunskap fällde utslaget

I skarpaste konkurrens med andra världsfabrikat ha nyligen Viking-uren (Cortébert) antagits av de italienska statsjärnvägarna. Ingeniörer och urmakareexperter voro i denna tävling så noga, att t. o. m. välkända ur kasserades på grund av konstruktionsfel.

Endast de skickligaste fackmän kunna avgöra en dylik sak. Vikingurens triumf bekräftar blott de svenska fackmännens omdöme om de nya Viking-uren.

Samma kvalitet-Vikingur, som järnvägarna antagit, säljes av de flesta urmakare.

Herrur, silver Kr. 45 o. högre, 14 kar. dubbelboett, Kr. 160 o. högre, 14 kar. öppet Kr. 120 o. högre. Armbandsur, olika prislägen.

fara omkring på femtioelva kanter och bara nosa... Kom nu, så gå vi in och inspektera åbäket!

Då Bettan en stund senare satt i bilen bredvid Sten, sade denne:

— Hör du Bettan, du har gått och sett så bedrövad ut under hela förevisningen... Du är förstås sårad och ledsen för det där, jag sade...?

— Jag är ledsen, men det är, för att jag förstår, hur rätt du har.

— Nå, då är du ju inte obotlig! Det har jag förresten aldrig trott, för då hade jag inte brytt mig om dig.

— Gör du det då...?

— Det förstår du nog... Jag får väl försöka hjälpa dig vidare, då du är färdig med studentexamen.

Bettan rodnade och skrattade. Hon kom att tänka på, att hon varit på väg för att resa ifrån studier och alltihop, då hon träffade Sten.

— Tack så mycket, men jag tror, att jag skall be dig låta mig stiga av utanför en annonsbyrå, så går jag in och skriver en annons efter en framtidsplats...

— Det kan jag erbjuda dig utan annons.

— På ditt kontor...? Kan man räkna på pension där...?

— Pension...? ja så, nej — det var det andra alternativet, jag menade... Inte på kontoret, utan i den åbakiga villan...

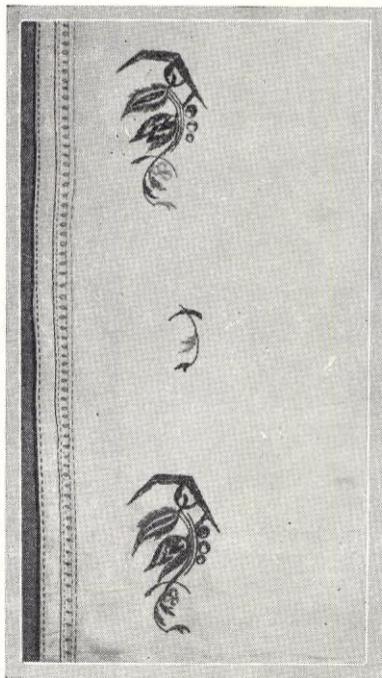
Bettan drog djupt efter andan och såg på Sten. Han satt och smålog vid ratten men såg på samma gång litet orolig ut. För första gången i sitt liv hade Bettan känslan av att stå inför någonting definitivt, som icke skrämde henne.

— Men Sten, sade hon... du har ju en brygga förut...!

— Det har jag, och gud välsigne den, för det var på den, jag hittade dig, Bettan.

Iduns handarbetsavdelning.

Gardin.

Mönster från Julie Wener.

Dessa gardiner 2,60 meter långa äro av vit handvävd etamin eller merceriserat tyg. Broderas med stjälk- och trädstyg i klara färger såsom blått, rödviolette, brunt och gult av merceriserat garn.

Pris pr luft etamin uppritad och påbörjad med garn Kr. 27:—. Merceriserat tyg Kr. 37:—.

Om så önskas kan gardin erhållas i kulört tyg, men blir då 3:— Kr. dyrare för etamin och 5 Kr. dyrare för merceriserat tyg pr luft. Färgen å broderiet blir då något annorlunda. Rekvideras genom Iduns Handarbetsavdelning, Stockholm. Sändes mot postförskott.

Modershjärtat

ömmar särskilt för den allra minste. För hans välbefinnande använder en mor endast det bästa

— för hans ömtaliga hud alltså den milda och välgörande

YvY-Tvålen,

som renar huden utan att irritera.

Unga, spänstiga flickor

tycka om att cykla. Det är en härlig, stärkande sport. Överallt ha de användning för sin cykel. I staden till skolan — på landet till posten, till badet, i skogen, ja, vart de skola ha de bruk för den.

Den bekväma körställningen och lätta gången värdesätta flickorna särskilt — och göra klokt i att välja en velociped från

WIKLUNDS

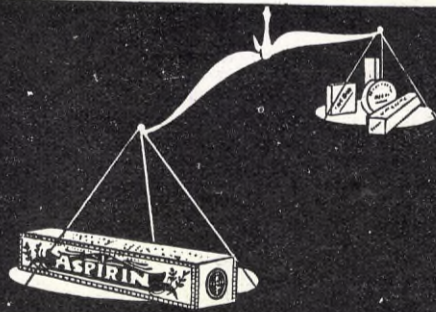
Hovmanicuristen
JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmes och puder till fredaställa de högsta anspråk.
Anv av H. K. H. Prinsessan Ingeborg

SVENSKA ELDBEGÄNGELSE FÖRENINGENS BYRÅ

Norrmalmstorg 2 A, 2 tr., Stockholm.
Öppen 10—1, 2—4, lörd.- o. helgdagsaftnar 10—2.

Eldbegängelser — Begravningsförsäkring — Medlemsanmälningar — Urnor
Kolumbarienischer fr. 150 Kr.

Originalalet

uppväger och överträffar alla efterapningar.

De äkta *ASPIRIN*-tablettorna hävda alltjämt sin överlägsna ställning såsom oumbärliga vid *huvudvärk, reumatism, nervvärk, förkylning, feber* etc.

Begär alltid å Edert apotek *ASPIRIN*-tabletter.

1 rör om 20 st. Kr. 1.—.

ARTI HEMFÄRGER

äro utan jämförelse bäst.
A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

TELEGRAM
Paris 6/6 15.20

Senaste hårmodet dekretar halvlångt hår med "burr" i nacken.
Azymol-Stimulus användes för att håret skall växa.
— Pariscoiffeur —

Följ med modet. Använd F. Pauli's Azymol-Stimulus
— livselixiret för håret. —

Iduns korrespondensklubb.

Svenska önskar korrespondera på eng. språket med engelska eller svenska.
Hjördis.

Ensam i vida världen.

En berättelse om en hund.

Av Rosa Fitinghoff.

Murre satt hemma och grät, d. v. s. han smånydde. Han var djupt olycklig, ty strax efter morgonpromenaden och sedan han fått mat hade lilla mor och Murrens vän rest in till staden. Murre

kände sig alldeles ensam i vida världen, ty vad gav det honom för glädje att ha Nimihe som ibland sprang hit, ibland dit eller Alli som skulle gå ut och gå med honom. Han ville vara med sin vän och utan henne var allting trist och ödsligt. Han satt i för-makets stora stol och blickade ut igenom fönstret för att se om de aldrig skulle komma hem igen. Blicken var som fastnitad vid vägkroken varifrån han hoppades att först få se dem.

Under tiden gick lilla mor och vännen en hel massa ärenden i staden. Då de voro nära Operan kom det fram en hund och nosade på dem. Det var en stövartik. Svansen hängde och pannan

var fylld av djupa, dystra veck. Hela hunden var som en bild av ångest och olycka.

"Stackars lilla vännen, är du ledsen?" sade Murrens vän till främlingen.

"Ja, jag är alldeles ensam i världen och söker min herre", svarade lilla hunden, d. v. s. hon sade det med sitt hundspråk, men för dem vilka känner till detta är hundspråket lika tydligt som vanliga ord från människor.

Murrens vän hade bråttom och måste fortsätta sin vandring. Lilla stövartiken sprang undrande och olycklig fram till alla mötande hon såg. Hon gav dem en granskande nosning, så återvände hon till Murrens vän. "Nej, det var inte

den rätta", tycktes hon säga. Hunden mötte vännens blick och förstod att hon där funnit förståelse.

Somliga människor snäste till den nosande hunden, andra slogo åt den, en del svor till, de tyckte ej om att få känna en hundnos i knävecket, i handen eller på rock eller klädning. "Gå din väg", yttrat med hård, oftast irriterad röst, var det vanligaste uttrycket, då hunden kom till dem. Lilla hunden var smutsig, ja svart som om den legat i en kolbox. Den var trött av lång vandring och om tassarna. Den skälvde av kyla och nervositet, av oro, sorg, hunger och tröst, men ingen enda av alla de mötande människorna gav

främlingen ett vänligt eller deltagande ögonkast.

Ibland kilade hunden långt bort för att få reda på om den gående kunde vara den efterträdde.

Murrens vän fortsatte att gå, hon hoppades på att främlingen skulle finna "den rätta". Men efter en stund kom lilla hunden åter till henne, och med sin oändligt sorgsna blick sökte denna just som tröst hos henne.

Det är kinkigt nog att gå över gatorna med egna hundar vars namn man vet och som lystra till vad som säges, men att lotsa sig över trafikerade gator med en främmande hund i hämlarna, det är inte det lättaste, helst då denne hund helt tvärt kan få syn på en vandrare på andra sidan av en bil, en som den hoppas känna!

Allt gick dock lyckligt. Men så kom en ny svårighet. Vännen måste taga hiss upp för att avlämna ett paket till några som väntade. Lilla hunden följde med. Blev ända till bristningsgränsen rädd då hissen, d. v. s. golvet han stod på, började att röra sig. Aldrig hade den hunden förr åkt i hiss, det var tydligt.

Efter några minuter gick Murrens vän åter in i hissen. Lilla hunden följde skälvande av rädsla efter. Man kunde tro att hon ingen svans ägde, så "nedfälld" var denna betydelsefulla del av en hund.

Det var omöjligt att riskera flera gatuövergångar, ty främlingen hade tydligt beslutat att ej lämna sin nyförvärvade vän. Det var bäst att taga bil!

Men lilla hunden var rädd att gå upp i bilen. Ingen människa med aldrig så lite hjärta kunde lämna hunden ensam på Birger Jarlsgatan. Hunden ägde en grov, mycket tarvlig läderrem om halsen, där två avbitna elektriska ledningståtar stucko ut. Med dem hade han säkerligen varit fastbunden. Lilla hunden sprang fram och åter, bilen väntade, tiden gick,

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

En dröm,

som varar hela livet är ett **Paradis Duntäcke**

Elegant, lätt, smidigt, vackert. Det enda Duntäcket i marknaden, som är duntätt. **J. Svensson & Bourghardt** GÖTEBORG. Grundad 1881. Fjädrrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik. Erhållas i varje välsorterad möbel- och sängklädersaffär.

SILVO

SILVER POLERMEDEL

För rengöring och polering av Guld, Silver, Nysilver, Aluminium, Tenn etc. etc. ... Lätt och bekväm att använda. Bevarar silvrets skönhet och charm.

Generalagenter: **GUST. F. BRATT & C. GÖTEBORG**

BARN OVERALLS.

Under våren och sommaren

gå tusentals barn klädda i "T. K:s" praktiska, slitstarka och prydliga Overallar.

Färger: Kahki, blått, grågrönt och covercoat. Tillverkas för barn i ålder 3-11 år och för flickor och ungdomar 12-18 år.

T. K.-märket som finnes å varje äkta plagg garanterar gediget utförande med 3-dubbla sömmar och tvättäkta färger.

T. K:s Overallar erhålles i varje välsorterad barnekliperi.

Tillverkas av **A.-B. TEXTILKOMPANIET, Borås**

OMEDELBAR SÄKER HJÄLP

Nogibol

LIKTORNAR SVULLNA ÖMMA FÖTTER

hunden förstod att den nya vännen skulle resa bort, men i alla fall vågade den ej taga steget ut och hoppa upp i bilen. Den skäl av ångest, den såg höfällande ångestfullt på dem som väntade. Men slutligen, med någon hjälp, kom lilla stövardamen upp i bilen som strax efter susade bort till uppgiven adress.

Under hela den långa vandringsen som de varit i sällskap hade främlingen ej en enda gång ägnat en tanke på mötande hundar eller andra enskilda intressen. Inte heller efter bilturen. Med trötta rörelser följde hon de fyra trapporna upp dit människostegen omställdes. Väl inne i våningen sjönk hon ned, trött över all beskrivning. Efter en stund fick hon mat, mjölk, vatten. Åh, så det smakade!

Under tiden telefonerades till Hundstallet.

Var det en stövare? Ja!
Var det en tik? Ja!

Hade den vit krans om nosen? Ja! Allting tycktes passa in, men namnet lystrade hon ej till. Kanske var hon för trött att reagera.

Lilla hunden blev kvarlämnad uppe hos Agnes. Ägaren som bodde på Saltsjö-Duvnäs skulle komma och hämta henne på kvällen. Murras vän var litet orolig. Tänk om det ej var rätt ägare! Hon telefonerade till uppgiven adress.

Jo, det var hans hund. Han hade fått henne av en bonde för några dagar sedan, men redan på torsdags morgon hade hunden varit försvunnen (det var lördag eftermiddag som Murras vän mötte henne i Kungsträdgården). Hunden hade då ej haft något halsband om halsen. Nu låg hunden badad och mätt vid sidan av sin herres stol.

Vad hade den lilla stövarhyndan varit med om under dessa dagar? Hade hon sökt rymma, för att nå till sitt gamla hem? Hade hon gått vilse, blivit fångad, kanske rent av stulen under vägen? Blivit fastbunden med läderremmen och elektriska ledningstråden, som hon vid återfinandet var iklädd. Hade hon sedan i ångest för att nå friheten lyckats gnaga sönder denna tråd? Hade hon under de två dyggen varit utan mat, utan vila, utan värme? Hade hon jagats bort av okända människor, kanske också hundar?

Att för en hund vara ensam i vida världen, bör vara vad vi tänka oss som skärselden! Och om all denna tärnande ångest och oro kan den lilla hunden intet berättat. Inte ens giva minsta ledning till de äventyr hon haft de kalla vinterdyggen då hon ensam irrade omkring på okänd ort samt hur hon sedan kom till staden med de många, många husen, de långa underliga gatorna där det susade fram bilar tätare än det finnes kråkor på en nyplojd åker och där alla människor blott tänkte på sig och sitt!

Nej, om allt detta kan lilla stövertiken intet berätta.

Tre små flickor på Djurgårdsteatern.

Operett, men inte av det vanliga slaget med jazz utan snarare något i den gamla vådevillens nu avdankade stil. Smekande melodier, söta och sentimentala ibland, men även muntert operetthumor. Det muntra representerades på ett tilltalande sätt av fru Ingallil Söderman, som spelar tjuvpojken bland de tre små flickorna. Fru Ingallil kan sjunga, hon är söt att se på

Länge behöver du ej gå hes i halsen, PIX hjälper!

Greta Söderberg och Felix Grönfeldt som Beate och Henrik Walter i Tre små flickor.

och full av temperament och gott humor. Det sentimentala flick-

barnet är fröken Greta Söderberg, mycket ljuv att se på just i 1840-talets litet överdrivet himmelsblå stil, men underligt nog tycks hon slå oerhört an på den moderna publiken. Det ligger en del i kontrastverkan. Bland herrarna minns man först och främst Felix Grönfeldt, en skön och allvarlig och likaledes välsjungande första älskare, vidare Hugo Jacobson och Gösta Lycke som två gamla herrar och Karl-Magnus Thulstrup som skomakargesäll.

Operetten är vackert uppsatt och kommer säkert att gå på sina tre söta flickor — den tredje heter Ulla Billqvist — om inte på sina smekande melodier.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Str. Vi tacka för erbjudandet, men ha ej användning för novellen.

"Mormor." Avböjes tacksamt.

T-a L-n ombedes uppgiva namn och adr. för närmare förklaring.

FRÅGOR OCH SVAR!

En bok.

Fråga: Önskar skaffa mig boken: "Ett hem vid havet" av författaren Dr Poul Bjerre.

Har frågat i närmaste stads bokhandel, men fått till svar att den utgått å förlaget (Bonniers). Råddes samtidigt efterhöra å någon antikvarisk bokhandel. Tacksam om någon säkert kunde säga mig till vilken dyl. jag bör vända mig?

Ändock står ovanst. bok upptagen å förteckningen av vederbörande författares tidigare arbeten i den för relativt kort tid sedan (1925) tryckta fjärde upplagan av boken "Hur själen läkes".

Skogsapa.

Svar: Boken är mycket riktigt slut vid förlaget. De ex. som finnas ägas av författaren. Om ni skriver till Wennergrens Bokhandel, Drottninggatan 63, Stockholm, kan ni erhålla boken där.

"Vad skall jag bli?"

fråga sig tusentals ungdomar i dessa dagar. Ni går måhända på samma sätt och söker efter det rätta svaret på den frågan. Ni har kanske tänkt på att söka in vid en fackskola: folkskoleseminarium, småskoleseminarium, tekniskt gymnasium, Chalmers institut, bergsskola, handelsgymnasium, lantbruksinstitut, skogshögskola, skogsskola eller någon annan fackskola? Har Ni det, så skriv genast efter Hermods fackskoleprospekt, som lämnar Er anvisning på inträdesfordringar m. m. vid dessa olika fackskolor och dessutom upplysning om präktiga förberedande kurser, vilka Ni mot låga avgifter kan genomgå i Ert hem. Ni har säkert hört, att hermodseleverna uppnå goda resultat i sina studier. Även Ni kan få en god hjälp av en hermodskurs. Skriv i dag efter Hermods fackskoleprospekt, så får Ni nog ett gott uppslag!

HERMODS KORRESPONDENSINSTITUT

Grundat 1898 av H. S. Hermod, som infört systemet "Undervisning pr korrespondens" i Sverige.

Slottsgatan 53 B.

Malmö.

Sänd mig gratis och utan någon som helst förbindelse å min sida Er tidskrift "Korrespondens" för 6 mån. jämte Ert Fackskoleprospekt!

Namn:

Bostad:

Postadress:

Idun 412 10/6 28.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade
Vävnader
Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 96 46 - Hudiksvall 532 - Sundsvall 30 03
Umeå 141 - Östersund 130.

Semesterresa.

Fråga: Hade tänkt göra en semesterresa till södra eller mellersta Sverige, ev. Göteborg, (kanalvägen). Kan Idun ge mig uppgift på vilka platser som äro de mest sevärda och förslag till reserout? *Stockholmstös.*

Svar: Kanalvägen Stockholm—Göteborg är ju ur turistsynpunkt synnerligen givande. Bland de många minnesrika och natursköna platser man får se under färden märkas Södertälje, Stegeborg, Vreta kloster, Motala, Vadstena, Karlsborg, Trollhättan m. fl. En annan färdväg är Stockholm—Jönköping—Göteborg med utställningsstaden Jönköping som en extra attraktion och Västergötlands sevärheter, Hjo, Varnhem,

Läckö m. fl., under resan Jönköping—Göteborg, som lämpligast företages i turistbil den s. k. Västgötalinjen. Men om allt detta — liksom om tider och kostnader — ger Angfartygs A.-B. Göta Kanal, Stockholm eller Göteborg, de bästa upplysningarna.

Marmelad.

Fråga: Jag vore ytterst tacksam för en tillförlitlig beskrivning på god, hållbar marmelad av olika bärsorter tillsammans (jordgubbar, vinbär, hallon, krusbär o. s. v.), motsvarande Tutti Frutti och lämplig för marmeladätande familj, som äger en täppa. *Stinsfru.*

Svar: Bären sköljas (urkärnas för körsbär) och krossas samt nedläggas varvats med strösocker i en burk eller emaljerad syltgryta och få stå till följande dag. Moset sättes då över elden och uppvärms långsamt och får sakta koka, tills det faller i flagor från skeden. För att få moset hållbart blandas litet salicylsyra i en sked marmelad och nedröres i moset, som hålles på värmda glasburkar, får kallna och överbindas.

Till 1½ kg. bär beräknas 800 gr. socker och 1 gr. salicylsyra.

Sömnlöshet.

Fråga: Jag vore mycket tacksam för ett verkligt bra medel mot dålig sömn. Jag är frisk för övrigt, har husligt arbete och vistas i friska luften ett par timmar dagligen, men har ändå så dålig sömn. Har hört att Kamomillte skall vara bra, men vet ej om det skall drickas varmt eller kallt. Är kamomillte skadligt för blodet? *Sömnlös.*

Svar: Litet varmt (ej hett) kamomillte skadar ej att dricka på aftonen. Det är ju något svett-drivande men på samma gång lugnande.

Drag er ej för en måttlig förströelse en och annan gång. Det ger tankarna en annan riktning, så att de ej ideligen kretsas kring sömnen, som ej vill komma. Se till att luften alltid är frisk i sovrummet. Sov, åtminstone om sommaren, med helt eller halvt öppet fönster.

Kontinentresa.

Fråga: Min fru och jag ämna i sommar företaga en utrikes resa men ha ej bestämt vart. Kan Idun ge oss något eller några förslag, med ungefärliga prisuppgifter? Vi älska vacker natur, platser av historiskt intresse och kunna vad mat och komfort beträffar finna oss i rätt enkla förhållanden.

Svar: Det finns mycket att välja på. Vill man se en bit av kontinenten — flera historiskt intressanta platser inberäknade — och i förbifarten titta på Olympiska spelen i Amsterdam, så anordnar resebyrå Alltrafik en sällskapsresa till Amsterdam—Brüssel (med avstickare till Brügge) Paris och via Schweiz till de norditalienska sjöarna. Delvis samma program som Iduns sällskapsresa 1925 alltså. Vill man resa direkt till Schweiz och stanna där, lär man nu kunna få inackordering där till 5.50 pr dag.

Ett förtjusande land, vid sidan om allfarvägen är Skottland, dit ovannämnda resebyrå i år anordnar bilfärder efter båtresa Bergen—Newcastle.

Prisuppgifter kunna vi tyvärr icke lämna, alla sådana upplysningar jämte detaljerat prospekt fås på resebyråerna.

Dalmatien.

Fråga: Ämnar event. lägga mig vid kusten av Dalmatien i sommar och vore tacksam för upplysning på hotell eller pensionat på någon intressant och idyllisk plats, ej mondän badort. Hur ställer sig levnadsomkostnaderna där? Tänker leva enkelt, men relativt bra. Skulle jag även kunna få uppgifter på några bra, men billiga hotell för resan i Wien, Budapest, Belgrad och event. Venedig och Triest. Tacksam för svar vore *Mångårig prenumerant genom härvarande bokhandel.*

Svar: Som er fråga delvis rör sig om jämförelsevis okända trakter, råda vi er att från en resebyrå, t. ex. Nordisk eller Cook's begära prospekt över badorter i Dalmatien. Kostnaderna äro ungefär som i Österrike.

Angående hotell lämnas här några adresser:
Hotel Tegethoff, Johannesgasse 23, Wien, bra och med moderata priser.

Hotel Donau Palace-Ritz samt Hotel Hungaria, båda i Budapest, det senare billigast.

Grand Hotel Luna, Venedig. Till hotell i de båda andra städerna kan ni få anvisning från något av de nämnda hotellen.

Målning efter fotografi.

Fråga: Agenter för A.-B. Chicago Portrait Co., Stockholm ha besökt trakten här och lyckats få en del beställningar å fint utförda,

målningar efter fotografi. Varje målning är värderad till 80 kr., men skulle densamma i reklam-syfte säljas för 40.

1) Vart kan man skicka dylik målning jämte foto för att få den sakkunnigt och opartiskt bedömd?

2) Är det förenat med större kostnader?

3) Är köpare, som undertecknat order, skyldig betala de 40 kronorna, även om målningen skulle vara värdelös

Vän av verklig konst.

Svar: 1) Så stort konstvärde kan ju inte en målning efter fotografi ha. Men vill ni veta om den är värd den summa som begäras, kan ni lämna in målningen till någon känd konsthandel och be att få ett uttalande därom.

2) Kostnaden blir nog ej så stor.

3) Om ni med säljaren kommit överens att betala det begärda priset, kan ni ej komma ifrån det.

Myror och Påfåglar.

Fråga: 1) Finns det någon, som kan ge ett gott råd om medel mot myror. Det är små svartmyror, särskilt pigga på blomsterfönster där det växer fuxia, men även skåp och hyllor där det finns mat. Har försökt kamfent, naftalin m. m. men de sky ingenting. Vore mycket tacksam för upplysning om något verkligt effektivt.

2) Går det att använda påfåglar till mat? Som stek, eller hur? Hur anrätta dem i så fall?

31-årig prenumerant.

Svar: 1) I skåp och hyllor kan man allt som oftast strö ut borax blandat med litet koksalt. Försök samma i blomsterfönstret. Där kan man även lägga en stor badsvamp indränkt med sockervatten på aftonen. Följande morgon lägger man svampen med innehåll i kokande vatten. Detta upprepas tills myrorna ej mer visa sig.

2) Liksom andra hönsfåglar kunna även påfåglar användas till föda. Det skall till och med vara både fint och gott som stek. Köttets beskaffenhet beror nog även mycket på den utfodring fåglarna fått.

Ledsam åkomma.

Fråga: Jag har en tioårs gosse, som var natt väter i sängen.

Coué-Institutet i Lund

TULLGATAN 5 B

(Grundlagt 1924 i Enköping)

Mottagn.: Söckend. 10—12, 4—6. Tel. 2994. Spec.: Sömnlöshet, nervös astma. Stämning. *Tvångstankar. Angest.* Varje patient behandlas särskilt. God inack. genom sekreteraren. *Mona Möller.* Obs.! Institutet stängt i juli.

Infört genom

Stockholms Läkareförening

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig börjar d. 15 sept. Prosp. på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odeng. 1, Sthlm.

Professor PATRIK HAGLUNDS Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.

Sturegatan 62, Stockholm. N. 75025. För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar

Dr A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

Hyrverket Packard

6 Stora Bältgatan 6, Stockholm.
Nya, eleganta 7-sitsiga Packardbilar för längre och kortare resor.
Öppet dygnet runt.
Tel. Norr 318 05. Tel. Norr 318 05.

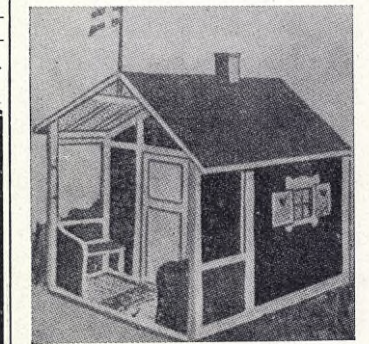
Håll armarna fria från hår.

Det är avskryvart att se slanka, graciösa armar vara betäckta med hår av maskulint verkande natur. Det förstör den finhet, som är så tilldragande hos en kvinna. Bildning och social ställning fordra att en dylik misspråkande hårväxt avlägsnas, men hur man gör detta bäst är ett invecklat problem. Rakapparater stimulera endast till en tätare och tjockare hårväxt och göra håret rufsig och borstigt, precis som en mans skägg. Damer, som hava använt Veet crème, äro icke längre hänvisade till rakapparater och behöva icke heller anlita de obehagliga och besvärliga depilatorerna. Denna parfymerade, sammetslena crème avlägsnar hår som genom trolleri. Ni påstryker den endast direkt från tuben, väntar några minuter, sköljer av, och håret är försvunnet. Medan rakapparater och vanliga depilatorer endast borttaga håret på huden, bortsamlar Veet håret under densamma. Fullt tillfredsställande resultat garanteras i varje fall, eller pengarna i retur. Veet kostar kr. 1:75 och kr. 3:25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörkor, parfymaffärer, kemikaliehandlare, apotek etc. Generalagenter: Eneqvist, Holme & Co. A.-B., Vasagatan 15-17, Stockholm. Veet är den häravlägsnande originalcrèmen. Skydda Eder för efterapningar och dåliga ersättningar.

Husläkarens råd: Använd

ASKÄMIN som kraftnäringensmedel.
XEROLAN som sarsalva.
AKLA ROSENCREME mot "spruckna" händer. Gör huden mjuk och vit.
AKLA XEMSALVA som lindrande och hjälpare medel mot vanligt exem, kvisslor, finnar o. d.
AKLA FRÄKENPOMADA mot fräknar och som skydd mot värsolens menliga inflytande på huden.
Tillv.: Apot. Kem. Lab. A/B (AKLA) Sthlm.

"LEKSTUGAN"

2 mtr lång, 1,40 mtr bred sammanfällbar, målad ut- och invändigt, tapetserad samt taket belagt med asfaltpapp. — Sändes emballerad direkt från fabriken till kronor 145:—.

A.-B. Västerås Träförädling

Västerås.
Tel. 4 & 231.

HOSTOL

OÖVERTRÄFFAD BRÖSTKAREMELL
H. M. DROTNINGENS HOVLIVERANTÖR
Sockerbageri-Aktieb. Emil, Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet.

Utmärkta organ

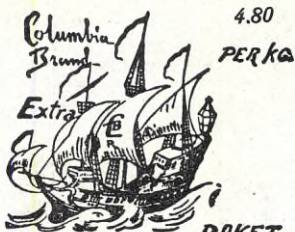
för

annonsering i landsorten:

- Arboga:** Arboga-Posten.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Bollnäs:** Tidningen Ljusnan.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Eskestuna:** Eskestuna-Kuriren.
- Falkenberg:** Hallands Nyheter.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Gävle:** Gefle-Posten.
- Halmstad:** Halland med Halländingen.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg:** HälsingborgsDagblad.
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Hörby:** Mellersta Skåne.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren.
- Köping:** Bärgslagsbladet.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Lysekil:** Lysekils-Posten.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Mariestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mjölby:** Mjölby Tidning.
- Mora:** Mora Tidning.

- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nyköping:** Södermanlands Läns Tidning.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Piteå:** Norrbottens Allehanda.
- Skara:** Skaraborgs Läns Tidning.
- Skellefteå:** Skelleftebladet.
- Skövde:** Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sollefteå:** Sollefteå-Bladet.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Sätters Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Söderköping:** Söderköpings-Posten.
- Södertälje:** Södertälje Tidning.
- Tranås:** Tranås Tidning.
- Trälleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohusläningen.
- Ulricehamn:** Ulricehamns Tidning.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Uppsala:** Tidningen Uppsala.
- Vadstena:** Östgöta-Bladet.
- Visby:** Gotlänningen.
- Vänersborg:** Elfsborgs Läns Annonssblad.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Ängelholm:** Ängelholms Tidning.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks Allehanda.
- Östhammar:** Östhammars Tidning.

Lucks UTSÖKTA KÄFFEBLANDNING

4.80 PER KG
PAKET
FRAKTFRITT 2 1/2 KG. 12.—
PERCY F. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

En absolut oskadlig avmagringskur

En oskadlig avmagringskur kan alltid tagas med FACIL-Pastiller, vilka verka på sådant sätt, att organismens upptagande av födoämnenas fettbildande innehåll begränsas och redan förefintliga fettansamlingar samtidigt gradvis avlägsnas.

FACIL-Pastiller erhållas på alla apotek i glas innehållande 100 pastiller till 4 kr. pr glas. Beloppet kan även insändas i frimärken till Central-Laboratoriets FACIL-Depot, postbox 365, Stockholm I, vilken då sänder Eder ett glas portofritt och diskret.

En avmagringskur med FACIL är garanterat absolut oskadlig. Rosande utlåtanden inströmma ständigt till laboratoriet från belåtna förbrukare.

Begär alltid Vitrum's tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.

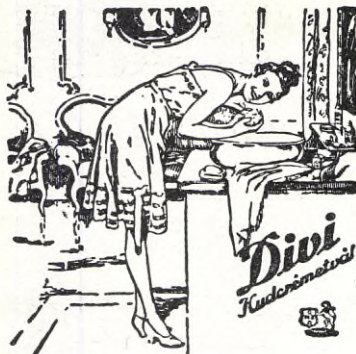
Samtliga preparat finnas på alla apotek

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkulesgat. 14, f. d. Lilla Vattugat. 14
Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.
Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenter. Även skriftliga förfrågningar.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Tvålen för dagen.
— Tvålen för hyn.

M. ZADIG, MALMÖ.

H. M. Konungens Hovleverantör.
Nederlag i Stockholm: Brunkebergsg. 4.
„ „ Göteborg: Chalmersg. 20.

Vet Idun någon hjälp därför?
Han är själv förtvivlad däröver.
"Rädlös".

Svar: Tala vid läkare ju förr
dess hellre.

Spol- och springmask.

Fråga: Finnes något rationellt
medel att utrota spol- och spring-
mask. Mycket tacksam för nog-
granna upplysningar.

Mångårig prenumerant.

Svar: Ungefär samma behand-
ling gäller för såväl spol- som
springmask.

Utdrives bäst med santonin,
som finnes å apotek. Med dieten
är noga. Bröd, kakor och kött
är förbjudet, men grönsaker av
alla slag, isynnerhet gurkor re-
kommenderas. Vidare grynmat,
frukt- och lingonsylt.

Extra stor renlighet bör iakt-
tagas med patienten själv, hans
kläder, bädd och allt som omger
 honom.

Strand.

Fråga: Var få adress till Före-
ständerinnan för Stiftelsen Ellen
Keys Vilohem Strand?

Prenumerant.

Svar: Vänd er till fru Stina
Pyk, som är sekreterare i Ellen
Keys stiftelse, under adress Kyle-
bergs Säteri, Svanhals.

Bokverk.

Fråga: Om ett bokförlag lovat
sända ett bokverk i ett bestämt
antal ex. och så utan vidare låter
verket bli dubbla antalet ex. och
dymedelst dubbelt dyrare, än vad
lovat var, är man väl ej nödgad
lösa (de sändas vart efter tryckan-
det) flera postförskott, än de av-
talade? Resten kan man väl utan
vidare låta återgå? Zantippan.

Svar: Det står var och en fritt
att vägra lösa ut ett postförskott.
Det returneras då till avsändaren.

Otrevlig vana.

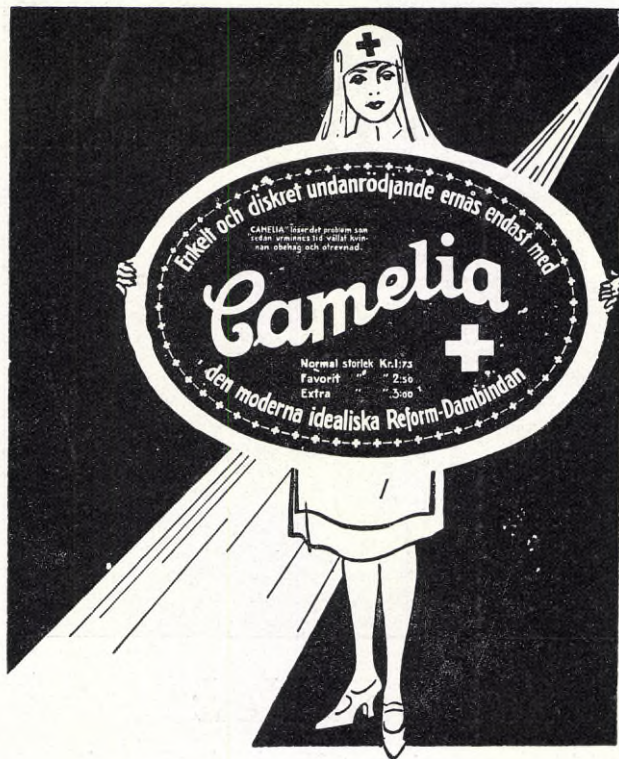
Fråga: Vore tacksam få upp-
lysning huru förfara med ett barn
som tagit sig för att bita på nag-
larne, så långt det går? Finns bot
härför? Fru S...

Svar: En gammal huskur är att
insmörja fingertopparna med nå-
got illasmakande ämne, t. ex. stark
senap.

Rosa på Nordiska studentmötet.

Fet och självgod och asocialisk
Rosa vill ändå va' skandinavisk.
Snakker dansk så pent,
Synger norsk så rent,
Men för finskan kommer hon till
korta
Island ligger också bra långt
borta.

CAMELIA är en ny uppfinning och resultatet av noggranna,
medicinvetenskapliga forskningar.

CAMELIA uppfyller alla önskemål, som varje kvinna hittills
förgäves längtat efter.

CAMELIA löser det problem som sedan urminnes tid vållat
kvinnan obehag och otrevnad.

CAMELIA är mjuk och porös samt har en enastående absorberingsförmåga. Den uppsuger mycket snabbare och mera än vanliga bomullsbindor, nämligen 16 gånger sin egen vikt, utan att dock bliva obehaglig, hård och skavande. Härigenom förhindras förkylningar och irritation av huden.

CAMELIA består av poröst, snö vitt, smidigt cellulosa material inlindat i mjuk förbandsgas och blir därigenom aldrig klumpig, kompakt, eller hettande utan förblir sval och angenäm samt anpassar och formar sig oerhört lätt.

CAMELIA's fördelar fulländas genom det enkla och diskreta sätt på vilket man befriar sig från densamma. Den är nämligen upplösbar i vatten och undanröjdes sålunda på enklaste sätt genom att nedkastas i W. C. Detta kan oförmärkt ske såväl i hemmet som på resor.

Den som en gång försökt denna binda, vill endast använda

den nya moderna hygieniska världsartikeln. Millioner därav sålda på kontinenten.

Försäljes i Stockholm av:

Nord. Kompaniet	Herman Meeths	Wilh. Becker
Harald Löfberg	Husmoderns Varuhus	M. Hansens Färghandel
Twilfit	Buttericks	Sjukvårdsaff. Hygienia
Helge Dahlström	Hyvèns	Färgkompaniet

samt dessutom av alla välsorterade affärer i branschen i landet.

Partiförsäljare för Sverige:

PARFUMERIE TEFA AKTIEBOLAG
STOCKHOLM

GEORG LINDBERG

Som en lek

är det för Viking att giva strålände, hållbar glans åt alla skodon. Låt barnen leka "blanka skor" med Viking, och de lära sig för hela livet att sätta värde på en fin, välputsad fotbeklädnad. Det kommer att ingå i deras begrepp om klädkultur. Men gör det så lätt för dem som möjligt. Låt dem

putsa med Viking!

2 1/2 öre en portion FÖR ALLA ÅLDRAR **En portion öre 2 1/2**

Skall Ni bort på dans

och Ni tycker, att ingen av Edra klädningar är riktigt fraiche, färga då en av dem med FENIX. Inte ens Er bästa väninna skall sedan kunna känna igen den.

Fenix Hemfärger i tablettor gör färgningen till en enkel procedur. Man löser blott det antal tablettor, som behöves — en tablett färgar 50 gram gods — i vatten och färgningen går sedan som en dans.

Fenix finnes i ett 30-tal vackra och äkta färger — i färg-, kemikalie- m. fl. affärer — i rör om 10 tablettor à 75 öre.

Kallvatten- och varmvattenfärgning.

Följ noga bruksanvisningen.

Tillverkare:

A. W. HERDINS FÄRGVERK,
Falun.

Kungl. Hovlev.

MENTHOL med EUCALYPTUS
För desinfektion av mun och svalg.
Mot förkylning och för rökare.
FÅS ÖVERALLT à 25 ÖRE PR ASK.